

AVE MARIA

Marec 1928.

20. letnik.

Manager:
Rev. Blanko Kavčič.
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

"AVE MARIA"

Issued every month by
THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443,
Lemont, Illinois.

Editor:
Rev. Salezij Glavnik,
P. O. Box 443.
Lemont, Ill.

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance or mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Pregledala in odobrila: Rev. Jeronim Knoblehar, cenzor; in Very Rev. Benigen Snoj, komisar.

Devetdnevnica.

za duše v vicah, zlasti za vse naše pokojne dobrotnike in one, katere boste posebej nam priporočili v molitev se bo vršila v marcu od 18. do 26. in v aprilu od 22. do 30.

S H O D I

NA AMERIŠKIH BREZJAH.

Kot prvo društvo, ki se je prijavilo, da želi imeti izlet na ameriških Brezjah letos, je slovensko društvo sv. Jurija števil. 960 Reda Katoliških Borštnarjev, Chicago. — Za to društvo je določena nedelja 22. julija.

Postreči želimo vsem tako posameznim župnijam kot društvom in prosimo, da se kmalu prijavijo, ker čimprej se to določi tem bolje bo za vse. — Vsem našim dragim romarjem kličemo: Dobrodošli na ameriških Brezjah!

SLOVENSKI FRANČIŠKANI.

Bolezen hodi okoli. Bolezen te lahko pokosi sam ne boš vedel kedaj. Kaj je treba v slučaju bolezni? Telesnega in dušnega zdravnika. Zlasti pa še duhovnika, če se bliža smrt. O kako grdo je in sitno, če pride duhovnik s poslednjimi zakramenti, pa v vsej družini ni ene sveče, da bi jo prižgali pred Gospodom, nimajo križa, sploh nobene priprave nimajo za take slučaje.

Priskrbite si takoj dva svečenika in križ in drugo, kar je potrebno za poslednji zakrament.

Pišite v Lemont Box 443. Uprava Ave Marija, pa Vam bodo zaželjeno takoj poslali. Cene so jako zmerne.

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Marec 1928.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

20. Letnik.

Ob srebrnem studencu.

France Jaklič:

IX.

ALOJNOVA družina se je bila po nenavadnih dogodkih zadnjih dni kmalu umirila. Zginila je bila utrujenost in se zacelile rane, ki so jih bili prinesli moški domov. Posest srebrnega studenca je okrepila gospodarjevo samozavest in njegovi gospodarski načrti so se snovali poslej v novih smereh. Doslej je bila podlaga vsega gospodarstva v grapi golida in škaf, v bodoče bode središče vsega studenca.

“Kje je še tak zaklad? Kdo se more ponašati z njim? Ta nam bo dajal vse, kar bomo potrebovali.”

Tako je mislil gospodar in o tem se je razpravljalo pogosto v družini, ko so posedali po južini ali se hladili v senci. Pozabljeni so bili skoraj vsi trenutki bridkosti, ki so jih prestali v Loki in domov grede in oče se ni več vznemirjal zaradi tega, ker je vedel za studenec tudi tuji žolnir.

“Hahaha! Ali boš hodil iz Loke zajemat vodo? Kako je pritiskal in pritiskal in naposled le iztisnil. Prokleti Kacander!”

Kajpada je obžaloval, da mu ni pokazal kaj drugega namesto studenca.

Na pustoti ob Nikavi se poslej ni preveč hitelo z delom. Trava je bila pokošena in spravljena, žito se je sušilo v stogih, živina pa se je pasla po posekah in rovtih, kjer je poganjala otava. Le iz navade se je pripravljala les in se je sestavljala posoda, da se niso odvadili dela in ker niso poznali dolgočasnega brezdelja.

Gospodar jih ni priganjal, sam je pa bil ves zaverovan v studencu. Lovil je vodo in zbiral dragoceno živo kovino, ki jo je prinašala neopaženo voda in jo puščala na dnu posode.

Kajpada se je nabiralo le polagoma. Včasih cele dneve ni zajel ničesar, potem se je pa zopet našlo, seveda nikdar več toliko, kakor se je bilo v oni usodni noči, ko se je nateklo toliko, da je otežilo posodo tako, da je osupnilo vsakoga.

Pa čeprav se je pribiralo le v malih količinah, se je nabralo vendar dovolj, da se je delo bogato izplačalo, in je Alojna kmalu presodil, da se zbira premoženje, ki bo kmalu večje, kakor vse drugo kar ga premore in da postane veliko večje, kakor potrebuje sam in vsa njegova družina.

To spoznanje ga je spravilo v dobro voljo in je v takem razpoloženju zasnoval načrte, ki so se mu zdeli najboljši, lahko izvedljivi in ki so ugajali očetovemu srcu. Ves svoj rod bi imel zbran okoli sebe.

Ko je sedel pri studencu, tedaj je v duhu podiral drevje in grmovje, ki je še preraščalo ravnice ob vodah, rval je šture in grmade in nastajale so žitrodne njive, po bregovih so se prikazovale senožeti in rovte in hiše z drugimi poslopji so rastle iz tal in v hiše se bodo naselili sinovi z ženami; njegova kri se bo množila v rodovih. O, že vidi sinove! Ti tiči! Ženili bi se radi! Kajpak! Kajpak! Drug za drugim jo bo pripeljal, kdo ve odkod in se bo naselil v novo hišo in oče mu bo odmeril njiv in travnikov, kolikor jih bo potreboval in gore si bo pa sam odmeril, kolikor si bo hotel, zakaj nobenega gospodarja ni, ki bi mu branil.

Tako je Mohor Alojna naseljeval dolino. V samotnih domovih bodo živeli srečni ljudje, sinovi in sinahe, hčere in zetje, vsi ena kri, stari bo pa gospodaril pri studentu, trgoval s srebrom in izkupiček bo pravično razdeljeval med sinove in hčere, da bodo vsi enako deležni neprecenljivega daru božjega. Ko bo pa smrt potrkala na njegove rame ter ga povabila seboj, tedaj bo pa izročil studenec otrokom in jim bo rekel:

“Zajemajte previdno! Delite pravično! Vsi boste imeli dovolj in za vselej!”

Iz teh zamisli so prihajali ukrepi in ukazi, ki jih je dajal družini in so se snovali pogovori, ki jih je imel z ženo.

Vse je bilo uravnano tako, da bi se jim godilo dobro, da bi bili imeli nebesa na zemlji.

Srebra pa ni nosil več v Loko in ga je loški zlatar zastonj pričakoval. Ločani so bili preveč radovedni, kar pa Alojnu ni bilo všeč.

“Kaj jih skrbi, kdo je in odkod in kaj prodaja.”

Ognil se je Loke, ker ni hotel imeti opravka ne s sodnikom v mestu, ne z onim na gradu, kakor tudi z Ločani ne, katerih se drugače ni bal. Ko se je bilo nabralo srebra toliko, da ga je bilo vredno pokazati in je približno vedel, koliko je vredno, so pa otovorili konje nekoliko s posodo, glavno pa s srebrom, pa tako, da je bilo skrito pred radovednimi očmi, ki tako rade stičejo po tujih zalogah in cenijo tovarnika po kakovosti blaga, ki ga prodaja.

Namesto v Loko, so krenili ravno v nasprotno smer. Iz grape so se dvignili na črnovrške višave in od tam jih je vodila pot v rajsko dolino vipavsko. Pri Sv. Križu so se dobili večkrat odjemalci za njihovo blago, včasih ga je pa bilo treba tovoriti še naprej v Gorico ali čez Kras v kraje ob morju, v Trst ali Koper, kjer so beneški trgovci prežali na blago, ki so ga prinašali tovarniki z gor. V teh krajih niso vpraševali, kdo so in odkod, niso bili radovedni, kje so srebro dobili, zakaj vedeli so, da imajo gore svoje zaklade, s katerimi se okoriščajo domačini, ki pa dajo zaslužka tudi trgovcem.

Tako se je Alojna od časa do časa dvignil s tovari in krenil v smer morja ali dežele beneške, vselej pa tja, kjer je slutil, da bo najboljše prodajal. To je že spoznal, da vsi kupci ne plačujejo enako dobro, zato je šel za najboljšimi, četudi je bilo nekaj več poti.

Domov je pa prinašal, kar je rabila družina, včasih stvari, ki so bile manj potrebne; lišp, kakor so ga imele žene v krajih, ki jih je obiskoval; blago za obleko, ki je bilo mehkejše in lepše kakor domače platno in raševina. Alojna ni štedil; s premoženjem je prihajala želja po udobnosti. In kaj bi ne, ko je curel studenec noč in dan in ko je Alojnu noč in dan rastel kupček.

Ko so prihajali Alojnarji ob nedeljah k Mariji na Skali (zdaj Spodnja Idrija) ali celo “k fari” na

šentviško goro, kadar ni bilo na Skali opravila, tedaj so pogledovali za njimi, ne samo siromašno oblečeni rovtarji in prebivavci pustot, temveč tudi lastniki kmetij, tovarniki in trgovci so izpraševali:

“Odkod so pa ti ljudje? Oblačijo se v blago, kakoršnega nosijo žlahtniki in meščani. Zlato se jim lesketa v ušesih in okrog vratu ter imajo s srebrom opisane pasove. Kdo so?”

In šlo je od ust do ust:

“Iz zadnje grape so. V gozdu pod Gorami žive. Na pustoti, pa toliko bogastva. Dobra mora biti tam zemlja in obilen sad v gozdovih!”

In marsikdo je iskal prilike, da se je z njimi razgovoril ter poizvedoval, zakaj videlo se je, da prihajajo dekleta v leta, ko bodo izbirale in fantje so bili že kar zreli za ženitev. Nespameten vsak, kdor bi ne poskušal zaobrtni vode na svoj mlin.

Alojna je bistro opazujoč in vedno računajoč vse opazil in je bil zadovoljen, zakaj strinjalo se je z njegovimi načrti, ki jih je imel v tej stvari. Svojim otrokom bi bil rad dobil najboljša družeta.

Zato se je ob ugodnih prilikah tudi ponudil, da se je kaj pomenil, da je kaj poizvedel in takrat je pil in jedel marsikdo na njegov račun in ni mu bilo žal rajnšev, ki so šli ob takih prilikah iz pasu.

“Vse se prav suče! Po sreči nam gre!” je omenil večkrat ženi in je dejal otrokom:

“Zdaj vidite, kaj je studenec.”

V miru so potekali dnevi ob Nikavi, teden za tednom je mignil v večnost, mimila je jesen, za zimo sta prošli pomlad in poletje in tako je bežal čas neprestano. Alojnovi so imeli uprte oči v bodočnost in spomin na pretekle dogodke je čimdalje bolj bledel. Le redkokrat je kateri omenjal slučajno najdbo srebra in se je spominjal dogodkov na potovanju v Loko kakor zanimivega doživetja. Celo stari ni več premišljal, zakaj je tisti Kacander po vsej sili hotel izvedeti, kje je srebrni studenec.

“Ha! Kako je bil siten! Kaj mu korist?”

Šele zdaj se mu je zdel nekoliko šemast.

Bilo je skoraj dve leti po dogodkih opisanih v prejšnjih poglavjih. Alojnarji so bili pri večerji. Tedaj je zazvenela zunaj podkev; hiši se je bližal tovarnik ali jezdec, vsekako redek gost v grapi in ob tem času nenavaden. Sinovi so skočili pred hišo, da sprejmo prišleca in vidijo, s kakšnim namenom prihaja; za njimi je šel iz hiše še oče in drugi, zakaj vsi so bili radovedni.

“Kdo je?” je vprašal najstarejši, ko je vstavil prihajajoči konja.

“Brat v Kristusu in prijatelj!”

Gospodarju se je zdel glas znan. Skušal se je domisliti, kje ga je slišal. Pa se ni mogel takoj spomniti. Približal se je, da bi ga spoznal.

“Odkod si?”

Tedaj mu je udarilo na uho:

“Glück auf, Kamerad!”

In roka se mu je prožila v pozdrav.

“Ali me ne poznaš?”

Mohor Alojna je zdaj spoznal glas. In bolj prestrašen kakor razveseljen je bušil:

“Kacander!”

“O! O! O!”

“Žolnir v škofovi službi!”

“Sem bil! Zdaj sem pa sam svoj gospod!” je obrazložil Kancijan Anderlajn, ko je stresal gospodarjevo roko.

“Po kaj si pa prišel?”

Skrb je narekovala neprijazno vprašanje, zakaj Alojnu je bilo jasno, da je srebro prignalo Kacandra v grapo.

Anderlajn se je zasmeljal in dejal:

“Vzemi me pod streho in ne boj se me! Glej!”

Pokazal je tovor, v katerem je bilo nenavadno orodje, katerega v grapi še niso znali rabiti in je še pristavil:

“S tem pojdemo v živo. Odprli bomo zaklad.”

“Bomo videli!”

Zdaj, ko je Alojna spoznal Kacandrove namene, je zvenela njegova beseda zopet trdno.

Namignil je sinovom, da so raztovorili konja in ga gnali v hlev, sam je pa vodil nezaželenega gosta v hišo.

(Dalje prih.)

Steber družine.

(Resnična dogodba iz Zagreba.)

Dr. Fr. Trdan:

ALA budilka na nočni omarici je že kazala enajst pred poldnem, ko se je v postelji prebudila Neda, najmlajša hčerka gospe R.

“Mamica, jaz bi rada vstala!” se je začul mali, zaspani glas.

Gospa R., ki je sedela, zavita v debeli volneni robec, na stolu in plela nogavice, vstane in stopi k Nedini postelji.

“Nikar ne vstani, dragica moja, ostani v postelji, v sobi je mrzlo, pa bi se prehladila. Glej, kako lepo spita Pepica in Zdenka. Tudi mali bratec še spi.”

“Mamica,” vikne bratec, zbudivši se, “ali se je oče že vrnil?”

“Ne še, dragi moj,” ga pomiluje mati, “vrnil se bo kmalu, le lepo spi!”

“Mamica,” se oglasi Pepica, “ali bomo jutri vstali?”

Gospa R. ne odgovori, ampak stopi k postelji, v kateri sta bili Pepica in Zdenka, jima pogladi kuštrave glavice in popravi odelo. Njene solzne oči se ustavijo na sliki sv. Jožefa, ki je visela nad posteljo. V duši ji vstajajo stari spomini. To sliko je prinesla gospa R. iz očetove hiše, ko se je poročila s pridnim in poštenim mladeničem, svojim sedanjem možem. Že v očetovi hiši se je bila naučila ljubiti sv. Jožefa in se mu priporočati v vsaki nezdigi. Svoje veliko spoštovanje in ljubezen je vlivala tudi v srce svojega moža in svojih otrok. Pred njegovo sliko je vsaki dan brlela lučka, dokler ni izgorela zadnja kapljica olja. In gospo R. danes boli, ker se pred sv. Jože-

fom več ne dviga plamenček. Tako ji je hudo, kakor da ji je kdo umrl.

Še pred dobrim mesecem je bil mož v službi pri nekem trgovcu z drvni in je toliko prištedil, da so mogli dostojno živeti in lepo vzgajati četvero otrok. Pred 14 dnevi pa se je zgodila velika nesreča. Trgovec je propal, a njen mož je ostal brez dela in življenjskih sredstev. Prištedenih novcev niso imeli, ono malo živeža, kolikor ga je bilo v hiši, je moglo komaj za dva meseca zadostovati. Najhujše je bilo z drvni. Nastopila je zima, a oni niso bili nanjo pripravljeni. Včeraj so dogorele zadnje trske, a danes niso imeli kaj v peč dejati. Otroci so ostali v postelji, da ne bodo zmrzovali.

Gospa R. je dolgo zrla v sliko sv. Jožefa in solze so iznova in iznova polile njen obraz. Danes je osmi dan devetdnevnic, ki jo z možem in otroci opravlja v čast sv. Jožefu, a pomoči še ni. Mož hodi od jutra do mraka okrog in išče službe, a zaman. Njegovo zaupanje v sv. Jožefa je že skoro začelo pojemati. Mrk in slabe volje je zjutraj odšel z doma, pa se ni še vrnil. Gospa R. je zamišljeno pogledavala skozi okno. Naenkrat se zaslišijo po stopnicah koraki, vrata se odpro in v sobo stopi njen mož. Lice mu je žarelo.

“Marija, sv. Jožef nam je pomagal!” je vzkliknil veselo in stopil proti ženi, ki je stala ob otroški postelji.

“Saj sem rekla!” je odvrnila žena vzradoščeno. “Kaj je? Ali si dobil službo?”

“Še ne, a mraza smo rešeni.”

“Kako to?”

Tedaj ji začne mož natanko pripovedovati, kako se je ctožen in žalosten vračal domov, ko ga sreča neki znanec in mu reče, da želi prejšnji gospodar ž njim govoriti. Odšel je takoj k njemu. “Gospod,” mu je rekel gospodar, “vi ste mnogo dobrega storili, dokler ste bili v moji službi. Vsega vam nikdar ne bom mogel povrniti. Ker vem, da ste v težkih razmerah, sem se odločil, da vam poklonim en vagon drv od tistih, ki so mi še preostala. Tu imate potrdilo, idite ž njim k mojemu poslovođu, da vam postavi drva na dom.”

“Vidiš!” vikne žena, ko je mož končal svoje pripovedovanje, “kako sv. Jožef o pravem času pomaga!”

Drugi dan je klečala vsa družina v topli sobi okrog slike sv. Jožefa in se mu zahvaljevala zaodeljeno milost.

Preživeli so nekaj dni mirno v lepi nadi, da jih sv. Jožef ne bo zapustil. Toda revščina je potrkala z vso silo na njih srca. Mala zaloga živeža je pojedemala, toda pri hiši ni bilo pare, da bi si bili kaj kupili. Odkod pa naj vzamejo denar? Tudi obušala in obleke je primanjkovalo. Zastonj je g. R. oblažil urade in trgovine, povsod so bila vsa mesta polna. Kdo naj pomaga, ako ne zopet sv. Jožef? Začeli so novo devetdnevnicico. Vsaki dan je vsa družina sklepalala roke pred božjim rednikom in prosila za kruh in obleko. Ganljivo je bilo slišati malo Nedo, ko je vzdihovala k sv. Jožefu: “Sveti Jožef, daj, da oče dobi službo!”

Bilo je na predvečer zadnjega dneva devetdnevnicice. Deca se je igrala v kuhinji, dočim je gospa R.

s svojim možem sedela v sobi. Oboji so bili otožni in zamišljeni.

“Ivan!” reče žena in povleče za seboj svojega moža. Pokleknila sta pred sliko sv. Jožefa.

“O sveti Jožef!” začne žena z drhtečim glasom, “spomni se, o prečisti Marijin ženin in naš sladki zaščitnik, da še ni bilo slišati, da bi ne bil uslišan, kdor se je k tebi zatekel in te prosil pomoči. S tem zaupanjem prihajamo pred tvoje obličje in se ti toпло priporočamo. O nikar ne prezri naše molitve, sveti rednik Kristusov, ampak nas milostljivo usliši!”

Tedaj potrkala nekdo na vrata. “Naprej!” se oglasi mož, in v sobo stopi gospod prijazne in prikupljive zunanosti.

“Prosim, ali stanuje tukaj gospod R.?”

“Jaz sem. Izvolite!” reče mož in stopi proti tujcu.

Tujec mu poda roko. “Drago mi je, da vas poznam. Neki gospod, ki ne želi, da bi znali za njegovo ime, vam pošilja to potrdilo, s katerim morete dvigniti v banki po 3000 dinarjev mesečno skozi celo leto in tako vzdrževati vašo družino.”

Še predno sta se gospod in gospa R. dobro zavedla, je izginil neznani dobrotnik. Pohitel je preko stopnjic in dvorišča na ulico. Gospod in gospa R. sta dolgo nepremično stala in gledala drug drugega. Slednjič jima solze porose obraz. Obrneta se proti sliki sv. Jožefa in padeta na kolena. Njuni duši sta bili prepolni. Radovala sta se, ker jima je došla pomoč, a še večje je bilo njuno veselje, ker ju je sveti Jožef tako milostljivo čuval in branil. Od tedaj ni več ugasnila lučka pred sliko sv. Jožefa.

O sveti Jožef, steber družin, prosi za vse naše slovenske družine!

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

BOŽJA LUČ.

V meni, krog mene razliva
božja se Luč — — ljubezniva
kakor da bitje sva eno! —
Moljen, Gospod! Posvečeno
tvoje Imé
bodi sedaj in na veke!
V morje se vračajo reke —
k tebi srcé posvečeno:
kaplja vodé
duša nevredna je moja,
priti ne more brez boja
v Tvoje nebo zaželjeno,
bitje brez tebe nobeno
k tebi ne smé —!

Duši nevesti si vprichen,
vendar brezmejno različen,
v sveti ljubezni sva eno;
vse je brez tebe zgubljeno,
prazne želje — — !

Morje svetov ti je znano,
bil si od vekov pred mano,
blažen brez stvarstva — — Vsceno
terjaš, Dobrotni, pošteno:
“Daj mi srcé — !”

Pomenki o veri in neveri.

Rev. Bernard Ambrožič:

(Dalje.)

OV večer pomenkov.

Tone in Miha sta čakala župnika, ki je bil napovedan, pa se je nekoliko zakasnil. Tone je bral "Prosveto", Miha je prelistaval večerni lokalni list.

"Kaj je pa nocoj na programu, Tone?" je vprašal Miha.

"Nič programa," je odgovoril Tone. "Ali se še nisi uživel v način naših večerov? Program mora priti sam od sebe. Ne vem, kako se bo pogovor sprožil nocoj, toda tu berem neke stvari v Molekovih "Opazovanjih" in zdi se mi, da bi se na podlagi tega prav zanimivo razvil nocojšnji pogovor."

Miha se je nagnil k Tonetu in ž njim bral.

Takrat je vstopil župnik.

"Bereta," je pripomnil takoj ob vstopu. "Kaj je novega po svetu?"

"Velika in vesela novica za vse župnike," je odgovoril Tone. "Petletni zakon se bo vpeljal. To pomeni, da bodo župniki vsakih pet let na novo poročali zakonske pare in vsakih pet let na novo prejeli plačilo."

"Dobra novica, res," se je smejal župnik. "Toda bojim se, da tisti gospodje, ki propagirajo petletni zakon, v isti sapi odpravljajo župnike s tega puklastega sveta. Torej se kljub vaši veseli novici obeta slab business."

Tone je odložil "Prosveto" in se pridružil smehu obeh tovarišev.

"Daj sem, Tone," je rekel Miha, "nisem še do konca prebral."

Vzel je "Prosveto" in iskal, kje je bil poprej prekinjen.

"Pa berite na glas, Miha," je priganjal župnik, "naj še jaz kaj čujem o teh lepih rečeh!"

"Ali še enkrat od kraja?" je vprašal Miha.

"Ni treba. Kar nadaljujte, kjer ste obstali."

Miha bere:

"Da je zakon božja ustanova, je bunk. Največji norci so bili oni, ki so proglasili spolno ljubezen za greh. Če je ljubiti greh, je tudi jesti in piti greh, kajti brez ljubezni in hrane ni zdravja, niti življenja."

"Prav lep nauk," se je vtiknil vmes župnik.

"Ne motite!" je pokaral Miha, "še nisem do konca."

Tu se je oglasil Tone:

"Predlagam, da Miha prebere ostanek po tihem, gospod župnik naj pa kar k tem mislim pove svoje."

Soglasno sprejeto in nastalo je par trenutkov tišine, dokler je Miha bral.

"Koliko pa je tega žaganja?" je vprašal župnik.

"Ho, vi ste pa strašno nagli v svoji sodbi!" je protestiral Tone. "Ali vi upate v teku naše debate to sodbo vzdržati?"

"Popravljam jo v toliko, da bi bilo bolje reči smeti namesto žaganja."

"Nocoj ste pa kakor sršen!"

"Torej k stvari!" je pozval Miha in si nadel pozico predsednika.

"Dobro, najprej eno o smeteh. Smeti so na svojem kupu brez reda in brez zveze, tako so tudi Molekove prebrane besede. Najprej mi povejta, kaj se pravi, spolna ljubezen je greh?"

"Menda ni treba na to odgovarjati," je rekel Tone. "Čutim pa, da je to rečeno z vašega stališča."

"Da in ne. Prvič bi poudaril, da se vsi spolni odnošaji ljudi ne smejo imenovati kar z eno besedo: spolna ljubezen. Ljubezen je vzvišeno čuvstvo, ki lahko tudi med spoloma obstoji na taki višini, da ne misli v prvi vrsti na zadostitev spolnega nagona. Nasprotno se spolnemu nagonu lahko zadosti tudi s samo telesno pohotnostjo brez ljubezni, ki je sama na sebi nekaj duševnega. Človeka, ki gre v javno hišo, da za denar zadosti svoji pohotnosti, menda ne žene ljubezen tja, žene ga zgolj telesni spolni nagon, ki ga ne zna ali noče krotiti. Enako ne moremo govoriti o ljubezni, tudi o spolni ljubezni ne, pri človeku, ki si izbere za eno noč ali za dalje časa spolnega druga samo s tem namenom, da zadosti spolni požljivosti. Mogoča je pa seveda zveza obojega, da je namreč prava ljubezen vez med možem in ženo, ki pa poleg te ljubezni vzdržujeta tudi druge medsebojne spolne odnošaje."

"Torej hočete reči, da Molek meša pojme. Nadaljujte!" je rekel Miha.

"Da, Molek meša pojme, kot so smeti zmešane pod metlo. Toda, da nadaljujem. Z mojega stališča, bolje rečeno, s krščanskega stališča, nikako ni vsaka spolna ljubezen greh. Ne bom imenoval največjega norca, pač pa imenujem največjega zlobneža moža, ki to očita krščanstvu, pa naj se piše Molek ali kako drugače. Spolna ljubezen je gotovo nekaj naravnega, kakor sta dva spola od narave dana, po našem načinu mišljenja: od Stvarnika postavljena."

"Torej se tudi vi strinjate z Molekom, da spolna ljubezen, bolje rečeno, da spolni odnošaji med moškimi in žensko niso greh?"

"Deloma. Počakajta, da izgovorim. Vse v naravi ima svoj namen. Vsak namen pa hoče biti dosežen po nekem odločenem potu, na neki urejen na-

čin. Dvojni spol in ž njima združen spolni nagon tudi zahteva gotovo urejeno pot za svoje udejstvovanje. Mislim, da bosta to rada priznala. Tedaj vama odgovorjam na prejšnje vprašanje: Prav urejena spolna ljubezen in ž njo združeni spolni odnosi v očeh krščanstva niso greh, temveč stvar, ki je sama po sebi umljiva. Toda le prav urejena spolna ljubezen! Vsaka neurejenost v teh rečeh, vsaka zloraba, vsaka samovolja, ki se ne drži v strogih mejah postave, je pa prav tako gotovo greh v teh rečeh, kakor v vseh drugih. Ni treba tu misliti samo na greh pred Bogom, v katerega ne verujeta, poudarjam, da je to prav tako greh pred naravo samo, torej velja tudi brezvercu, kakor je na primer Molek."

"No in kaj imenujete vi urejenost spolnih odnosov?" je vprašal Miha.

"Čakaj malo s tem vprašanjem!" je segel v besedo Tone. "Povejte rajši poprej, gospod župnik, kaj ste hoteli reči z besedami: greh prav tako v teh rečeh, kakor v vseh drugih. Povejte zgled!"

"Na uslugo, Tone. Spati je naravno in ni greh, spati preveč ali v času, ko kliče dolžnost na delo, je gotovo greh. Govoriti je naravno in ni greh, da se pa naredijo z govorjenjem tudi kupi greha, ne boste tajili. Smejati se je naravno in ni greh, smejati se trpinu, ki se zvija pod udarci hudobne pesti, je gotovo greh. Ali je dovolj zgledov?"

"Razumem! Kaj pa Molekova primera o jedi in pijači? Če je ljubiti greh, je tudi jesti in piti greh?"

"Smeti, smrdeče smeti! Mešanje pojmov! Jest in piti ni greh, neurejeno jesti in piti je pa prav tako greh, kot je neurejeno igračkanje s takozvano ljubeznijo greh. Molek je s svojo demagoško primerom samo to dokazal, kako nezmožen je za vsako resno debato. Ravno primera z jedjo in pijačo naravnost s kolom pobija njegovo teorijo o nedolžnosti vsakega spolnega udejstvovanja. Kdo se drzne kar brez omejitve trditi, da jed in pijača še nista nikoli napravila nereda v naravi? Ali se ne maščuje neurejeno pitje na tisočih in milijonih po naravi sami? Ali ne velja isto o neurejeni jedi? Kdo more to zanikati?"

Tone je vzel "Prosveto", preletel par vrstic in je dejal:

"Vaše izvajanje drži samo na videz. Molekovega dokazovanja niste pobili, zakaj on suponira, da je spolni nagon, naravni zakon reprodukcije, najmočnejši v življenju. Potemtakem je močnejši nego nagon po jedi in pijači, torej jih ne morete in ne smete metati v isti koš in ne dokazovati drugega z drugim!"

"Spet se moram smejati vam in Moleku, velika smetarja sta oba! Toda berite natančno dotične Molekove besede!"

Tone se je namrdnil, pa je vseeno s poudarkom bral:

"Kljub vsem zaprekam padata oba spola drug drugemu v naročje, kajti tak je spolni nagon, naravni zakon reprodukcije, ki je najmočnejši v življenju."

"Metlo v roke in ven s smetmi!" je porogljivo rekel Miha.

"Brez obotavljanja, prijatelja! Metla je že tu. — Na podlagi Molekove ugotovitve o spolnem nagonu kot najmočnejšem v življenju je Tone trdil, da sem jaz po krivici primerjal spolni nagon z nagonom po jedi in pijači. To je očital meni, ki nisem še nikoli skušal ugotavljati, da je spolni nagon najmočnejši v življenju. Molek pa to ugotavlja, pa v isti sapi primerja oba nagona in s tem primerjanjem nekaj dokazuje. Zakaj pa Tone tam ne vidi napake, zakaj pa Moleka ne prime za besedo?"

Tone je v zadregi pogledal "Prosveto," Miha se je zakrohotal in rekel: "Smetar!"

Župnik je povzel besedo:

"Pa prav brez vse šale: Smetar! Zamera gori ali doli, vsa Molekova teorija je kup smeti, ponavljam. Glavno pa še pride."

Tone je odložil list in oba sta uprla oči v župnika.

"Dovolita mi besedo o Molekovi predrzni trditvi, da je spolni nagon najmočnejši v življenju. Predrzna, pravim, je ta trditev, ker je popolnoma nedokazana. Brez težave se pa dokaže, da je nasprotno res!"

"Bes te plentaj!" je vzkliknil Miha, ki je bil nočoj izredno nagajivo razpoložen.

"Trdim, da je spolni nagon v življenju mnogo manjši nego nagon po jedi in pijači. Dejstva iz življenja dokazujejo. Prvič vsakdo ve, da človek ne more posebno dolgo živeti brez jedi in pijače, brez spolnega udejstvovanja pa se da živeti leta in leta in dočakati visoko starost. Drugič je znano, da človekova volja ne more kaj prida udušiti žeje in lakote, dosti lahko pa uduši ali vsaj zaustavi spolni nagon. Tretjič se spolni nagon pojavi šele v času takozvane pubertete, ko je človek že prilično odrasel, in spet poneha v starosti, nagon po jedi in pijači, z drugo besedo, nagon samoohranitve, se pa pojavi takoj po rojstvu in spremlja človeka prav do zadnjega diha. Ali ni s temi dejstvi moja trditev dokazana?"

"Nekaj bi spet dostavil," je rekel Tone. "Če je spolni nagon toliko slabši, kot ste sedaj dokazovali, potem se mi spet zdi, da prej niste ničesar dokazali s primerjanjem obeh nagonov. Dokazovanje s primerjanjem bi po moji pameti držalo, če bi bila oba nagona enako močna. Po moji uvidevnosti sta jo vidva z Molekom oba vsak po svoje zavozila."

Župnik se je smejal. "Ubogi Molek, ki ga ni tu, da bi se branil! To bi bilo spet novih smeti! Srečen jaz, ki sem tu in se lahko brez smeti branim! — No, bodimo resni! Tone, poslušajte! Dokazal sem, da je nagon samoohranitve močnejši nego spolni nagon. Jasno pa je, da je morala narava nagone tako urediti, da je pri močnejših nagonih tudi dovoljenih več prostosti. Če bi bilo pri močnejših nagonih manj prostosti, bi narava sama sebe zavirala, življenje otežkočala in celo uničevala. Šibkejši ko je nagon, manj prostosti in slobode za udejstvovanje — in obratno.

Dokazal sem torej, da je nagon po jedi in pijači silnejši nego spolni nagon. Torej mora ta nagon imeti priemroma več prostosti in kakšna majhna neurejenost ne sme biti tako brž kaznovana ali grešna. Življenska skušnja pa uči, da se ta neurejenost vendarle na tisočih in milijonih kruto kaznuje. Vprašajte zdravnike! Spolni nagon je po mojem dokazu manjši, torej manj prostosti, manj spregleda, manj popustljivosti — z drugo besedo: neurejenost se mora še strožje po naravi sami kaznovati. Prav po domače rečeno: Človek se mora vse bolj bati greha ali neurejenosti v pogledu spolnega nagona, nego v jedi in pijači."

"In tako mislite, da je Molek ostal brez odrešitve v svojih smeteh, kamor ga je treščila vaša metla?" je z neugnano razposajenostjo menil Miha.

"Absolutno! Molek je zločinec, ki nima druge naloge v življenju, kot pobijati veró. Kadar velja, udariti po veri, ne izbira sredstev in si ne vzame časa, da bi svoje prismojene besede vsaj majčkenó premislil."

"Volek je volek!" se je smejal Miha. "Veste, tega možica jaz tudi ne morem. Brez ozira na to, kar smo danes obravnavali, moram reči, da temu napihnežu privoščim malo hladnega curka, pa naj pade odkoderkoli."

"Ne poznam ga osebno," je rekel župnik.

"Ni vse tako brez nič ne," je branil Tone. "Molek študira. Nedavno tega je izdal prav učeno knjigo: 'Priče evolucije.' Če je še nista brala, vama jo toplo priporočam. Recita, kar hočeta, v tisti knjigi ni žaganja in ni smeti. No, v dnevniku kot je 'Prosveta', človek ne more vsake besede tako pretehtati. Saj tudi drugi dnevni listi niso polni najvišje modrosti."

Župnik se je spet prisrčno smejal.

"Lepo ga zagovarjate. Toda vsak človek ima svoj okus."

Za trenotek je nastal molk, ki ga je izrabil Miha.

"Vrnimo se nazaj v naš razgovor. Mislim, da mi bo sedaj Tone dovolil ponoviti vprašanje: Kaj imenuje gospod župnik urejenost spolnih odnošajev, ki jo ves čas razgovora tako poudarja?"

"Dajte mi 'Prosveto'!" je rekel župnik.

Poiskal je in bral:

"... spolni nagon, narurni zakon **reprodukcije**..."

"To so spet iste besede, ki smo jih že popolnoma prežvečili," je ugovarjal Miha.

"Še ne, še ne! V njih je odgovor na vaše vprašanje. Toda takoj vidim, da se Molek ni zavedel, kaj je napisal. Nesrečni smetar! Glejta, tu definira spolni nagon kot zakon **reprodukcije**, malo više se pa zdi, da zagovarja porodno kontrolo. Čujta: "... legalizirata spolne odnošaje, otrok se pa očuvata s kontrolo porodov." Tako piše o poskusnem zakonu za pet let."

"Krivico mu delate, gospod!" je očital Tone. — "Tega ne priporoča Molek, on samo pove, kako drugi razumejo petletni zakon."

Župnik je še enkrat pogledal list, pomolčal in dejal:

"To je res. V tem slučaju imate prav. Toda iz besed, ki so pristno Molekove in ki smo jih prej obravnavali, pa tudi iz drugih njegovih izjav prav dobro vem, da je Molek za porodno kontrolo, to se pravi za to, da se moški in ženska, ki spolno živita, z vso pravico otrok brani, ako se jima ne ljubi."

"Mislim, da je to prav in v redu," je rekel Tone.

"Ni in biti ne more, dokler je res, kar Molek prav trdi, da je spolni nagon zakon **reprodukcije**. Z drugo besedo, da je spolni nagon za to tu, da se pomnožuje človeški rod. Če je porodna kontrola dovoljena, če sme človek spolno občevati brez volje, roditi otroka, naj bo smetar Molek toliko previden, da ne imenuje spolnega nagona v zvezi z zakonom reprodukcije."

"Salamensko ste špičasti!" je pripomnil Miha.

"Ne morem biti drugačen. Resnica je, da je spolni nagon in z njim spolna ljubezen zato tu, da se pomnožuje človeški rod, z drugo besedo, da se rode otroci. Kdor spolno občuje brez tega namena, je zagrešil neurejenost in njegova 'spolna ljubezen' je greh, pa naj bo Moleku ljubo ali ne. Zato tudi nihče ne sme zagovarjati poskusnega zakona na pet let ali kakorkoli, zakaj tak zakon sponira porodno kontrolo."

Tone in Miha sta umolknila in preudarjala, kje bi se našla nova vrzel v župnikovem izvajanju. Trud je bil videti zastoj, zato se je Miha zopet zatekel k svoji nocojšnji razposajenosti in je dejal:

"Kaj me briga! Naj se metla in smeti zmenijo med seboj! Hočem reči, te učene reči prepuščam župniku in Moleku. Meni že bolj ugaja stari način zakona in že zavoljo ljubezni do svoje žene si ne morem misliti, da bi jaz kedaj zagovarjal poskusni zakon."

"Da," je rekel župnik in se dvignil, "tako govori končno nepokvarjen čut vsakega človeka. In v takih besedah je najlepše izraženo tisto, kar je v člo-

veku po naravi. To pa smatram za nov in za življe-
nje še najbolj praktičen dokaz, da je poskusni za-
kon nekaj nenaravnega. Miha nocošnjemu večer-
nemu razgovoru ste vi postavili krono.”

“Hvala, Mr. župnik,” je rekel Miha. “Sprejemem

ta kompliment, toda ne zase, temveč za svojo ženo.
Komaj čakam, da ga ji ponesem, ker je že pozno in
mi je postalo dolgčas po njej. Lahko noč!”

In tako so se razšli.

(Dalje prih.)

Najbednejšim v pomoč!

Rev. Odilo Hajnšek, O.F.M.

O hodim po misijonih, napravimo skoro
povsod posebno pobožnost za naše dra-
ge pokojne, pobožnost za duše v vicah.
Navadno je to eden najlepših prizorov
sv. misijona. Če nič drugega ne pride
do srca, to gotovo ne gre mimo njega.
Ob misli na grob se vsakdo strese. Klic iz vic je
včasih močnejši in izdatnejši, kakor človeška be-
seda.

Sv. vera nam oznanja kraj, kjer se očiščujejo
duše, ki še niso dovolj bele za jasnost nebes. Božji
Odrešenik nam ta kraj oznanja z besedami: Hitro
se spravi s svojim nasprotnikom, dokler si ž njim
na potu, da te nasprotnik ne izda sodniku in da te
sodnik ne izroči služabniku, da ne boš vržen v ječo,
odkoder ne pojdeš, dokler ne poplačaš do zadnje-
ga vinarja. (Mat. 5, 25, 26.) Da, vice so! In v
njih trpe naši dragi — v najbednejšem stanju so,
ker si sami ne morejo pomagati. Mi jim lahko po-
damo roko v rešitev, roko svoji dragi materi, roko
svojemu dobremu očetu, ali komurkoli. Najizdat-
nejša pomoč je daritev sv. maše, ki se v katoliški
cerkvi že od nekdaj daruje za duše v vicah. O sv.
Avguštinu beremo, da je daroval sv. mašo za svojo
mater, kakor ga je ona prosila ob zadnji uri.

Sv. Gregor Veliki pa pripoveduje še nekaj dru-
gega, kar sem opazil, da našim ameriškimi Slo-
vencem še ni znano. Berite!

V samostanu pri sv. Andreju na hribu Celiju je
umrl redovnik Just. Svetnik Gregorij je dal zanj

brati sv. mašo **trideset dni po vrsti**. Ko se je opra-
vila trideseta sv. maša, se je rajni prikazal svoje-
mu bratu Kopijozu in mu naznanil, da je rešen iz
vic.

Ta dogodek, kakor nam ga poroča sv. Gregorij,
je bil povod, da so začeli za rajnimi opravljati sv.
maše trideset dni po vrsti. Imenovali so te maše
Gregorijanske sv. maše. Sv. Cerkev je izjavila, da
je zaupanje v te sv. maše upravičeno in da je hval-
evredna navada opravljati jih za duše v vicah.

Ob raznih pogrebih je tukaj v Ameriki toliko
nepotrebne parade in toliko ničvrednih stroškov,
kar duši pokojnika prav nič ne koristi. Par sto do-
larjev bi se včasih lahko prihranilo recimo pri raz-
košni rakvi, pa bi se tisto porabilo lahko za dušni
prid pokojnega. Poznam ženo, ki je kupila svoje-
mu možu rakev za \$600.00 in se je z duhovnikom
kregala za pogrebne stroške, ki jih je imela v žup-
nišču in niti ene sv. maše ni najela za svojega mo-
ža. Bodimo bolj krščanski! Bodimo najbednej-
šim v pomoč tako, kakor oni žele tako srčno in tako,
da jim bo res pomagano! Mogoče je lahko tudi
naš dragi pokojni po trideseti sv. maši rešen iz kra-
ja trpljenja in preseljen v njemu tako toplo zaže-
ljeno nebeško domovje. Kako lepa in veličastna
misel! Kako plemenito delo ljubezni do naših
dragih pokojnih!

Ako hoče kdo pojasniti o Gregorijanskih sv.
mašah, naj vpraša pri “Ave Maria”.

Guilijin sin.

Niko Kuret.

JATE ptic so vse dni letele proti severu. — Čudna milina je dihala v zraku. Sladko so dehtele rože iz vrta v večer. Odprle so se bile nedavno. Na severu se je šele prebujala pomlad, na jugu se je že bohotno razcvetela.

Žarno laško sonce je padalo v večer. Vse vijoličaste so bile gore v dalji in ko zlata ravan je bilo morje med njimi.

Ugo je slonel ob oknu. Jarko svetel je bil njegov pobledeli obraz. Brez bleskov so se mu črne oči zagledale v gore.

* * *

Videl se je:

Koze pase in žalosten glavo podpira. Prva bridkost mu načenja srce.

Bolna mu leži mati v dolini. Bolna, dasi šepetajo, da več vstala ne bo . . .

Da ne bi več vstala? Kako bi bilo to?

In vendar pravijo, da mu je oče že umrl . . . Umrl? Res ga nikdar ni poznal. Ali pač? Zdi se mu, da se medlo spominja resnega, zarjavelega obraza . . . Mati mu je pripovedovala, da se je do smrti pobil na planini.

In tudi teta Giovanna je umrla. Mirno je ležala, malce bledejša, in je pustila, da so jo odnesli na pokopališče in jo zakopali . . . Groza ga je bilo, da bi bil ušel. Pa je bila mama poleg in je strašno jokala. Tudi on je začel jokati, ker si drugače ni znal pomagati.

Bržčas so očka tudi tako zakopali. — To se je morala mamica jokati! . . . Dobro, da je bil še majčken takrat. Ne ve, kaj bi bil storil, da je bil poleg . . .

A, da bi celo mama . . .

Solze se mu udero in padajo na obraz trpečega Jezusa, ki ga je čuda lepo izrezljal iz lesa.

Ves podrhteva. Ušel bi in se skril, da ne bi videl in slišal ničesar.

In vendar — mamica v dolini . . . Pada mu pogled na Krista. Vsega se spomni, kar mu je ona pravila o Njem: da je trpel in umrl . . . Bog! Tudi umrl? Tudi On?

Znašel se je pred skrivnostjo. Ne ve, kako in kaj. Ne razume. Odprlo se je pred njim, pa dojeti ne more . . .

Spet zajoka . . .

Kozliček je priskakljal k njemu in se naslonil nanj. Ljubkovanja je vaje. Pa se Ugo ne zgane nocoj . . .

* * *

Iz doline spe tujec v hrib.

Pred Ugom se ustavi.

“Ugo!”

Prestrašen plane kvišku pred meščanom. Sila resen je neznančev obraz.

“Me ne poznaš, Ugo?”

Ne . . . Ali pač? Ali ni to krstni boter njegov? Maestro Lorenzo, slikar iz mesta?

“Ne vem . . . Signor Maestro?”

“Tvoj boter sem. Giulia, tvoja mama, je poslala pome.”

Kako čuden glas ima boter!

“Domov greva.”

Ni še čas. Pa se Ugo ne ustavlja. Tako tesno mu je ob botrovi resnobi.

Koze se le nerade dajo zgnati.

Maestro Lorenzo je bil pobral kipec. Začuden ga ogleduje. Omilila se je njegova resnoba. Nekaj toplega mu je spreletelo obraz.

“Si naredil ti?”

“Sem.”

Molče gre za Ugom v dolino.

* * *

Maestro Lorenzo in Uga sta se ustavila pred kočjo. Desno je prijel boter Uga za roko.

Zamolkel vrvež je bil v koči.

Plaho je pogledal Ugo botra v obraz. Srce mu je tolklo do vratu. Zakričal bi bil na glas.

Maistrov pogled je bil negiben.

“Ugo.”

Pa je bilo toliko miline v teh očeh.

“Ne boj se.”

Stisnjen mu je glas. Ko da besedo išče.

“Ne joči preveč.”

Za sabo ga potegne v kočjo. Vrata v izbo so na stežaj odprta. Polno žensk je v njej.

In tam — mama . . . kakor teta Giovanna . . .

To ve, da je zakričal in planil naprej.

Nič več.

* * *

Ah, saj je že malone mrak . . . Izginilo je sonce. Oblak ga je potisnil v morje.

Tako slab je Ugo še vedno. In dan za dnem ta spomin.

Bode ga v prsih. Od tiste silne bolezni ob njeni smrti mu je obležalo v njih. In se vsa ta leta ni izboljšalo.

Bržčas mu je od matere ostalo. Pravijo, da je na tem umrla . . .

Hladna sapa je dahnila vanj iz večera, ki se že potaplja v mrak. Zakašlja. Tenka bolečina mu šine v prsa.

In tako pazijo nanj. Boter, ko da mu je oče. In stara Marija.

Da preveč dela?

Kako bi živel brez slikanja? Ah, saj mora, mora . . . Če preneha, svoje življenjske naloge ni izpolnil. Ni.

Utrujen sede v naslonjač. Begajo mu oči od slike do slike v medli večerni luči.

V vsaki je bridko razočaranje, čeprav se jih maestro ne nagleda . . .

* * *

"Nič ne ješ, Ugo," skrbi stara Marija pri večerji. Tiče ga, kakor mati. Posebka ga, pa zaman . . . Nasmehlja se Ugo ko v zadregi.

"Pa lahko noč, maestro. In vam, Marija."

"Počivat pojdi, prav," prikima maestro Lorenzo. Zaskrbljena zapre Marija vrata za njim.

Ugo pokašljeva po stopnicah . . .

"To mi ni všeč," govori skrb iz nje. "Ni mi všeč. Tudi ona je umrla za jetiko."

"Ah, kaj!"

Skoraj osoren je maestro Lorenzo. Nenadna bridkost mu zavesi oči. Kakor sam sebi dopove:

"On je mlad in preboli."

"Daj Bog in Madonna. Pa je vsako leto slabše," odmaja Marija in pospravlja posodo z mize. "Skrbimo že zanj, kolikor se da . . ."

"Moram. Boter sem mu. Nikogar nima."

Pa mu še nekaj skritega trepeče v glas. A ne pove, kaj. Samo polglasno doda, ko da je povedal premalo:

"In umetnik je."

"Same Madone slika, maestro. Pa z nobeno ni zadovoljen. Ne vem, kaj hoče . . ."

"Bog ve . . . Drugi Fra Angelico postane morda, Marija." Tiha radost mu gori iz oči.

Marija je pobrala posodo. Ob vratih vstane.

"Premlad je. Prezgodaj se je razvil. Bojim se, da dobro ne bo . . ."

"Eh, samo črno vidi, ženska!" mrmra maestro Lorenzo skoraj nevoljen za njo, ki je izginila v kuhinjo.

Neskončno iskreno se zgane v njem.

"Ne daj, Madona, da umre! Prosi Sina, da ga ozdravi!"

Bridko mu zavalovi v srcu.

Kakor dragoceno, nad vse tajno skrivnost čuva v njem besede Giulijine ob njeni smrtni postelji, njeno prošnjo in svojo obljubo. Nihče nič ne ve. Ugo najmanj . . .

"Moj najboljši učenec je!"

Ob mizi sloni in ga premišlja. V njegovo zdravje veruje. Ponosen mrmra sam zase:

"Umetnik, rojen umetnik . . ."

* * *

Sveča pojema v Ugovi sobi. Tajnostne sence meče na podobe v njej. Same Madone domala s tako skrivnostnimi obrazy . . .

On riše in črta. Nima miru.

Ves izčrpan in bleđ se nasloni nazaj.

"Ne morem. Ne znam."

Tema se mu dela pred očmi. Rdeči kolobarji se vrte v temi, rastejo drug iz drugega in vedno znova in znova se pojavi iz njih materin obraz . . . Mil in prijazen, vedno malo zaskrbljen . . .

"Ne morem Te naslikati, mama. Ne znam."

Bolest se mu nariše v obraz.

"Kdaj sem že poskušal. Pa te ne zadenem. In si mi vedno pred očmi . . ."

S silo vstane. Prosojne prste zagrebe v črne lase in zastrmi v polmračno sobo.

"Ali si, Madona, Ti huda name, ker hočem Tebi vedno dati mamine poteze?"

Slab je. Do smrti utrujen. — Pozna ura bije v spodnji sobi.

"Ne bodi, ne bodi . . . Edina moja želja je to . . . Tudi Ti si bila mati!"

Proseče je sklenil roke k najbližji sliki.

Kašelj ga posili. Nekaj se mu utrga v prsah. Čuden okus mu napolni usta. Krčevito stisne robcem k njim.

Odmakne ga. Ves je rdeč. Od krvi . . .

Sesede se na posteljo.

Kri . . . Kri!

Tajna slutnja se mu odgrne. Brez pogleda zastrmi v polmračni kot.

Ni je misli v njegovi glavi, le nejasna slutnja plava ko v brezprostorju.

Sveča je dogorela. Dvakrat, trikrat se požene plamen kvišku, nato umre. Svetla južna pomladna noč lije v sobo.

Zbere se. Zave se. Za čuda miren je. Ves lahek je.

Oblečen leže in potegne odejo nase.

Ve, kaj pomeni. Ve, in ga nič ni strah.

Jutri bo poskusil znova. Zdi se mu, da mu je mati tako blizu, zdi se mu, da se mu jutri gotovo posreči . . .

A čemu sploh, ko pa . . .? Čemu?

Pa maestru Lorenzu v spomin in zahvalo za skrb in uk!

Da, jutri še enkrat — najbrž zadnjič . . .

* * *

Svetlo jutro se smeje v sobo. Ugo se je zaklenil vanjo. Komaj, da je odprl Mariji, ki mu je zajtrk prinesla.

Ugo dela. Marija in Maestro Lorenzo sta v skrbeh.

Ugo dela z ognjem. Dve rdeči roži mu gorita na licih. Slika, slika.

S težavo ga spravi Marija h kosilu, ko senca je. A tajen ogenj mu gori v očeh, ki se zde, da zro v ves neznan svet.

Maestro Lorenzo si ga skoraj ogovoriti ne upa.

Ugo ne mara jesti. Ne more.

Maestro Lorenzo bi rad razumel. Misli, da razume. Zato se upokoji.

* * *

Marija je šla v sobo pospravljat. Zagrnjeno stojalo je zagledala. Ni si ga upala odstreti. A na blazini je našla rdeč madež. Prepadla je in poblede. Z grozo je zaslutila resnico . . .

Na stopnicah sreča Uga. Obstane.

“Ugo!”

On se zdrzne. A hlastno stopi mimo nje in ji šepne:

“Nič, Marija, nič.”

Že je gori in je zaklenil vrata za sabo.

Oprijemajoč se je prišla v kuhinjo.

Komaj dopove maestru Lorenzu.

Ko omamljen je. Ne more verjeti. Ne, ne. Da bi zares, kakor —?

Vstane in gre pred Ugovo sobo. Zaklenjena je.

“Ugo!”

“Maestro!”

Maestro Lorenzo ne ve, kaj bi. Na steno se nasloni in zastrmi skozi okno. Ko divje mu drvijo misli po glavi. Megli se mu pred očmi.

Nato se splazi v svojo sobo.

Stojalo sameva v kotu. Kako dolgo ne bo mogel delati? . . .

Na steni je Ugovo otroško delo. Trpeči Krist.

Bridko se zazre v podobo.

“Škoda, škoda zanj . . .”

* * *

Maestro Lorenzo ne strpi več. Popoldan se nagiba.

Gre gori pred sobo in potrka.

“Ugo!”

Nekdo se dvigne in pridrsa do vrat. Odklene in odpre.

Ugo je, — bled ko smrt, in nič ne spregovori. —

Maestro Lorenzo se ga ustraši in ga brž prime za roke.

Bled je Ugo, pa je vendar, ko da ga žar blaženosti obdaja! . . . Za hip se mu zaiskre oči, ko šepne:

“Maestro, hvala Vam, hvala Vam!”

Gresta do stojala, ki ga je Ugo bil pomaknil k oknu.

“Maestro vem, kako je z mano. Ta spomin.”

Lorenzo stopi do stojala, a obstane ko ukopan.

Madona! Giulia, Ugova mati! — Na las taka . . . Giulia, Giulia . . .

Maestro Lorenzo se prime postelje, da se ne opoteče.

Goulia . . .

To si hotel, to. — Maestro Lorenzo razumeva.

Ugo stopi naprej:

“Saj ni greh, da sem jo kot Madono upodobil, ne? Saj je bila tako dobra, tako dobra . . .”

Maestro Lorenzo težko sope. V sencih mu tolče sto divjih kladiv.

Misli mu blodijo v davna leta mladosti, ko je ljubil lepo Giulio . . . Ni ga mogla ljubiti, Bog ve, in je raje vzela reveža, tesarja. Ni prekipela zagrenjenost v njem. Njenemu edincu je bil za bostra . . . In na smrtni postelji ji je obljubil . . .

“Maestro, hvala Vam za vse!” dahne Ugo na kolenih pred njim. “Da sem to dočakal! Sjet jo vidim s svojimi očmi, — za tem sem zahrepenel! Vem, da jo kmalu vidim drugačno, a to puščam Vam, maestro, Vam . . . za spomin . . .”

Maestra zapeče v obeh. Nehote si gre z dlanjo preko njih. Ko bi vedel Ugo, ko bi vedel! . . .

“Ali je dobro, maestro?” Prošnja zdrhti v njem.

Kot bi trgal iz sebe je topel in nežen:

“Dobro, izvrstno . . .”

V stran se obrne in ko sam zase zamrmra:

“Saj je bila ko Madona . . .”

Tiho odide v svojo sobo in se vanjo zaklene.

Marija, ki se ji je čudno zdelo in je šla poslušat za njim, je slišala kakor zadušeno divje ihtenje.

Brž je stekla v sobico k Ugu in ga našla ob oknu klečečega in na steno naslonjenega, ko je nepremično zrl v sliko, ki jo je bil danes naslikal.

Pogledala je: Madona, čudovito milega obraza, — ki spominja — Santo Dio! na Uga ka-li . . .

Po prstih odide. Roke sklepa in ne more do-
umeti . . .

* * *

Ko je Ugo nekaj dni zatem umrl, je bil lep pomladni večer. Niti oblaka ni bilo, ko se je sonce nižalo v morje.

Maestro Lorenzo je bil vedno ob njegovi postelji. Vsa objokana je Marija prihajala in odhajala. Zdravnik ni vedel pomoči.

Večer je padal.

Sliko so postavili k oknu, da jo je Ugo imel vedno pred očmi. Zlata luč je lila nanjo in se spremenjvala čedalje bolj v škrlatno . . .

In ko je zadnji konček sonca poljubljal morje in je vedno mehkejša postajala luč, ki je lila v sliko, se je Ugu zazdelo, da se je na sliki nekaj zganilo.

. . . Ko da se je materin obraz približal, ko da se je rahlo nasmehnila in mu ponudila roko. Potem se mu je zazdelo, da ni več matere, da je Madona sama, ki stopa k njemu, da se mu bliža njen mili obraz . . . In še je videl, ko da stojita obe ob postelji in zreta vanj in mu ponujata roko in ko da lije neskončna sladkost iz njiju . . .

Iz vsega srca je zakoprnel, se sklonil naprej, razširil roke . . .

Tedaj se mu je silno zljajšalo v prsih, ginela je vsa teža — in je bilo vse rdeče okrog njega, ko da bi med samimi rožami ležal . . .

Še se je nasmehnil v pozdrav in v zahvalo maestru Lorenzu, ki ga je prestrašen prijel in klical Marijo . . .

Ugo pa je podal desnico Madoni, levico pa materi in je začutil, da plava, plava v silno luč, da je ves presojen v njej, da mu je lahko, kot še nikdar, da je blažen, blažen v vse vekov veke . . .

* * *

Tako je umrl Ugo, Giulijin sin.

Bog ve, da je bilo prav tako . . . Kdo bo razumel?

Le maestro Lorenzo je kljub temu dolgo jokal ko otrok . . .

* * *

Na njegov grob je zasadil samih temnoškrlatnih rož, da je bil že bolj greda, ki je opojno sladak vonj šel od nje . . .

“Ugo — umetnik po božji volji. Popek, ki je usahnil, prav ko se je razcevel.”

Sliko pa je maestro Lorenzo obesil na najlepše mesto v sobici.

Rože z groba je v dragoceni vazi postavljaj prednjo . . . Prenekatero uro je presedel ob njej. Takrat je bil mrk in žalosten. In vedno se je raznežil, da je še Marija pogosto opazila, da sta mu lici od solza vlažni . . .

Te edine skrivnosti stara Marija do smrti ni zvedela . . .

Maestro Lorenzo pa je spet slikal. A ni bilo več trpkosti in odpovedi v njegovih slikah. Skrivnostnih onostranske spokojnosti je lil iz njih . . .

Cerkveno bogoslužje.

Rev. J. C. Smoley.

BOŽJE kraljestvo ni samo nad zvezdami, kraljestvo božje je tudi med nami. Oltar v cerkvi je prestol, na katerem kraljuje naš Kralj, Jezus Kristus. Ta oltar je bil v Ave Maria predmetom premišljevanj o daritvi sv. maše. To premišljevanje kaže, da se katoliško bogoslužje vrši v dvojen namen: Da bi dobili od Boga potrebne milosti, in da pokažemo svoje notranje češčenje tudi na zunanaj. Pri sv. maši prihaja sam Jezus Kristus na oltar, da bi bile naše prošnje uslišane, da bi zadobili odpuščanje grehov. Sv. maša pa ni edini način bogoslužja, po katerem zadobivamo milosti, po katerem se časti Bog. Imamo več načinov bogoslužja in o teh načinih hočemo od časa do časa v Ave Maria premišljevati.

Pričnimo danes o **vnanjih znamenjih** zakramentov sploh.

Sv. Ambrož, veliki cerkveni učenik, je spisal o zakramentih celo knjigo, katero hrani Cerkev kot dragocen spomin na prvotne dobe krščanstva. V tej knjigi pravi sv. Ambrož: “Kdo je ustanovitelj teh zakramentov, kakor Jezus Kristus sam? Iz nebes so ti zakramenti prišli.” (Lib. IV. de Sacr. c. 4.)

Da, Jezus Kristus je ustanovil zakramente; z nebes so k nam prišli! Z nebes prihaja k nam z zakramenti Bog sam, posebno v zakramentu Presv. Rešnjega Telesa, po zakramentih prihajajo v naše duše milosti iz nebes. Toda Bog ni viden, niso vidne njegove milosti. Kako naj se človeška duša prepri-

ča o tem, da prihaja Bog v njo s svojimi milostmi? — Drugače se to ni moglo zgoditi, kakor da je Ustanovitelj zakramentov, Kristus Gospod, postavil, določil nekaj, kar vidimo, nekaj, kar slišimo, nekaj, kar ni v nas, nekaj, kar je vnanjega, kar nas prepriča, da dobimo v tem trenutku, ko se to vrši, milosti od Boga. Neskončna ljubezen, ki ga je prisilila, da je prišel na svet, je ustanovila vnanja opravila, obrede, katere vidimo in slišimo, ali znamenja, ki nam pričajo, da prihaja k nam Bog s svojimi milostmi, in tem znamenjem pravimo zakramenti.

Kakšna znamenja je pa ustanovil? Če hočemo kaj s svojimi čuti spoznati, mora biti to nekaka snov, materija. Zato je pri vnanjih znamenjih zakramentov določena gotova snov. Vsa snov, katero s svojimi čuti spoznamo, je ali voda ali zrak, zemlja ali pa ogenj. Te štiri stvari imenujemo elemente (življe). In glejte, božja modrost si je izbrala te štiri življe pri obredih sv. zakramentov. Pri krstu je tvarina voda; pri birmi in sv. poslednjem olju je tvarina olje. Pri zakramentu sv. Rešnjega Telesa se poslužujemo kruha, poslužujemo se vina. Pri posvečevanju duhovnika je tvarina škofova roka in maziljenje s sv. oljem, pri zakramentu sv. zakona morata biti navzoča ženin in nevesta, kojih vidna telesa so tvarina tega zakramenta. Pri zakramentu sv. pokore so tvarina tri dejanja spovedanca, namreč kesanje, obtožba ali spoved in zadostovanje. “Globokost modrosti božje!” moramo vzklikniti s sv. Pismom. Kako čudežno je vse uravnano in primerno

sestavljeno vse v našem bogoslužju, posebno pa pri zakramentih. Vnanje znamenje pa ni samo to, kar vidimo, je tudi to, kar slišimo; pri sv. krstu n. pr. vlije se voda na glavo krščenca in pri tem se morajo izgovoriti istočasno besede: "Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in sv. Duha." Pa tudi teh vnanjih znamenj ne sme opravljati vsakdo, ampak v ta namen je od Ustanovitelja zakramentov navadno postavljen od Kristusa duhoven, da toliko bolj spoznavamo, da prihaja milost od Boga.

Zakramentov je sedem; je to pomembno število. Šest dni je določenih že od početka za telo, sedmi dan pa je določen za dušo, za češčenje Boga; šest dni, človek, se plazi po zemlji, sedmi dan pa se dvigni k Bogu, Bog pa se bo sklonil k tebi.

Sv. krst je najpotrebnejši zakrament. Brez nje ga ne moremo nobenega drugega zakramenta sprejeti in tudi ne v nebesa priti. Podeljuje se sv. krst z vodo, ki je torej vidno znamenje pri tem zakramentu.

Obredi pri sv. krstu se dele v tri dele: Na obrede, ki na krst pripravljajo; na obrede pri krstu samem in na obrede pri krstu.

Že v starih dobah sv. Cerkve se je moral vsakdo, ki je hotel biti sprejet v Cerkev, priglasiti, da so njegovo ime zapisali v seznam, ki so ga hranili. To nam priča sv. Dionizij, oni Dionizij, ki se je spreobrnil, ko je pridigoval apostol Pavel v Atenah. Pripeljali so ga pred duhovna, ki ga je zaznamoval s sv. križem na čelu in na prsah, položil roke na njega in molil nad njim. -ako je bil sprejet med te, ki so se pripravljali na krst, med katehumeni. Ravno to se vrši še vedno dandanes, ko prinesejo novorojence h krstu. Tudi novorojenec se priglasi po svojih botrih za sprejem v Cerkev, poda svoje ime, ki se zapiše v župnijsko knjigo. Botri čakajo z novorojencem ob vhodu v cerkev. Duhoven je oblečen v raket in višnjevo štolo in ga vpraša po imenu. Botri povedo ime. Kako ime pa mora biti? Cerkev, ne duhoven, zahteva, da mora ime biti ime kakega svetnika, ne pa kako posvetno ime. In zakaj? Kristijan mora imeti pred očmi zgled, ki mu bo kazal, kako mora živeti, če hoče doseči večno življenje, če hoče varno po zemski poti potovati. Na tem potu je pa tako mnogo skušnjav, tako mnogo zaprek. In glejte, tam pred tronom božjim prosi za njega dan za dnevom izvoljenec božji in priporoča svojega varovanca kot njegov patron nebeškemu Očetu. Kaka lahkomišljenost torej, če si hočejo ljudje izbrati kako posvetno, pogostoma celo pogansko ime! Ko so povedali ime, vpraša duhoven: "Kaj želiš od cerkve božje?" In botri odgovore: "Sveto vero." "In kaj ti da vera?" In zopet odgovore v imenu krščenca: "Večno življenje." Takoj pa poprime duhoven za te besede in pravi: "Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi. Ljubi Gospoda svojega Boga iz cele-

ga svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje misli, svojega bližnjega pa kakor samega sebe." Dragi moji. Dve stvari nas učijo besede botrov in duhovna. Najprvo, da ne more biti boter, ki ni veren, praktičen katoličan. Katoliško vero želi krščeneec od katoliške cerkve. To je jasno! Ko bi bil krščeneec že odrastel, bi ga Cerkev samo poučila v verskih resnicah. Sedaj pa krsti novorojeno dete, da bi brez krsta ne umrlo; pričakuje pa od botrov, da bodo skrbeli za to, da bodo pozneje otroci pošiljani k verskemu pouku; da, Cerkev zahteva, da dobe prvi pouk v verskih resnicah, če potreba tako nanese, od botrov samih. Ali je mogoče kaj takega pričakovati od brezverskih botrov, botrov, ki niso morda niti katoličani? Ne more in tudi noče. Drugo, kar nas gornje besede uče, je pa, da vera sama ne bo nikogar zveličala. "Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi." To so prve besede, s katerimi pozdravlja Cerkev svojega bodočega člana. Vsebinsko obeh zapovedi, zapovedi ljubezni, mu to jasno in določno pove. Zato pa, učimo se ljubiti Boga in bližnjega.

Krščeneec se je torej priglasil za člana Cerkve. Temeljni pouk, dve zapovedi ljubezni, je prejel. Pozneje bo pouk natančnejši. Danes hoče krščeneec biti samo sprejet med število katehumenov. In to se zgodi po naslednjih obredih. Duhoven najprej trikrat v njega dihne in pravi: "Odidi iz njega nečisti duh in daj prostor Sv. Duhu, Tolažniku." — Krščeneec ima na sebi še izvirni greh, katerega smo podedovali od naših prvih starišev. Ta hudobni duh ne sme imeti nobene moči nad krščencem. Cerkev ima moč in oblast nad hudičem od Kristusa, zato ukazuje hudobnemu duhu, da naj se umakne, da naj se ne drzne prebivati v duši, v kateri se hoče naseliti sv. Duh.

Potem ko je duhoven trikrat dihnil na krščenca, zaznamuje ga s križem na čelu in prsah. Na čelu nese torej bodoči član Cerkve križ, da bi bila vsakemu očitna njegova vera, kakor je očitno čelo, koje znamenje je križ; zaznamuje ga duhoven s križem na prsah, v katerih imamo srce, v znamenje, da bo zapovedi vere spolnoval, jih ljubil in ko kristijan živel.

Da bi ložje spolnoval, kar ta dva križa pomenjata, vzame ga Cerkev v svoje varstvo; duhoven položi na krščenca roko in moli molitev, s katero prosi Boga za to, kar ta dva križa pomenjata.

Tako so se opravljali ti obredi od pričetka Cerkve, kadar so bili sprejemani katehumeni. Tudi mi smo bili tako v Cerkev sprejeti. Na našem čelu se je zasvetil križ; križ je bil vtisnjen v naše srce. Se nismo li morda kedaj sramovali vere? Smo jo ljubili, ljubili njene zapovedi? Ni li morda naše srce hrepenelo po čem drugem mesto po križu? Kaka slaba, omahljiva je bila morda naša vera! Zaznamujmo danes, dragi moji, svoje čelo znova s sv. kri-

žem, vtisnimo v srca znova sv. križ in vzkliknimo: "Križ Gospodov, katoliška vera, je moj ponos! Ničesar drugega nočem ljubiti, kakor Tebe, o Gospod."

Katehumen je bil sprejet v Cerkev in bil poučevan. Ni bil takoj krščen; dokazati je moral prej, da zna verske resnice, pa tudi, da živi tako, kakor se kristjanu spodobi. Običajno je trajala ta preskušnja tri leta, le bolj gorečim — in ob času preganjanj — je bila skrajšana. Ob koncu te preskušnje, navadno v sredo po četrti postni nedelji, so se morali katehumeni predstaviti škofu. Če so bili spoznani vrednim in zadostno poučenim, potem so se opravljali daljni obredi, kakor se opravljajo v bistvu še sedaj.

Najprej se je podala sol z besedami: "Sprejmi sol modrosti, in naj ti bo v spravo k večnemu življenju!"

Sol pomenja torej modrost; krščansko modrost, dar sv. Duha, ki nas uči in vodi k temu, da ne bi ne-spametno uživali zemske, posvetne stvari, da nas ne bi pripravile ob večno življenje in nam prinesle gnilobo — grehe. Sol ohranja živež čvrst in ga varuje gnilobe.

Tudi mi smo prejeli to sol modrosti. Pa smo jo **zaničevali**, smo jo **zavrnili!** V svoji slepoti smo se obrnili od Boga, ki je naše življenje, k svetu, k njegovim gnilobi, k smrti duše. Vrnimo se, prijatelji, k Bogu! Odprimo oči! Kjer je Bog, tam je blaženost; kjer je posvetno razkošje, tam je gniloba.

Ko je katehumen pokusil sol, prosil duhoven za njega Boga, da bi ne pustil več lačnega, ampak da bi mu dušo, ki je lačna, ki hrepeni po blaženosti, natisil z upanjem na večno življenje. Nato ga z znamenjem sv. križa zopet odvzema hudičevi oblasti. Z močno vero v Zmagovavca Kristusa ukazuje duhoven hudiču, da bi dal čast Kristusu, ki ga je premagal, da bi ničesar ne podstopil proti krščencu, ki je posvečen Bogu z znamenjem sv. križa. Še enkrat **položi na njega roko**, da bi ga Bog razsvetil in storil vrednega sv. krsta.

Sedaj položi konec štole na krščenca in ga pelje v cerkev; botri pa sedaj molijo apostolsko vero in Oče naš. Štola, znamenje duhovnikove oblasti, vede krščenca v cerkev. Saj je naš Veliki duhoven, Jezus Kristus, s svojo smrtjo na križu odprl nam vrata nebeška. Edinole Kristus je naše upanje! Molimo pogosto apostolsko vero in Oče naš, katere so naši botri v našem imenu molili; ste to dve molitvi, po katerih se pozna kristjan, ki zna in ve ceniti sv. krst.

Vse to se je vršilo v prvih dobah krščanstva, kakor sem omenil, v sredo po četrti postni nedelji. Katehumeni pa ta dan še niso bili krščeni; čakati so morali do Velike sobote. Ta dan šele so prejeli milost sv. krsta. Sledila je sedaj bližja, zadnja pri-

prava. Sv. Cerkev še danes te obrede tako opravlja pri krstu.

Duhoven izganja še enkrat hudiča, ki je naš nasprotnik, naš zapeljivec. Duhoven napravi nad krščencem znamenje križa še trikrat. Bliža se oni sv. trenutek, ko bo duša krščenca postala tempelj živega Boga, prebivališče sv. Duha, zato izganja Cerkev še enkrat hudiča. Duša krščenca je pripravljena kakor novo sezidana hiša, ki še ni blagoslovljena, še ni odprta. Zato stopi duhoven h krščencu in odpira vrata tega tempeljna. Po zgledu Jezusovem, ki se je dotaknil jezika mutastega in vtiknil svoja prsta v njegova ušesa rekoč: "Efeta!" — to je odpri se, tako zmoči duhoven s svojo slino prste in se dotakne ušes krščenca in pravi: "Efeta, to je odpri se!" Potem se dotakne nosa in reče: "V vonjavo sladkosti!"

Kako lepo posnema Cerkev Gospodov zgled! Tudi nad nami je bil ta obred opravljen. So li naša ušesa vedno odprta božji besedi? Je li naša duša polna Bogu dopadljive, sladke pobožnosti? Efeta! Odprimo svoja srca božji besedi, odprimo svoja srca nebeškemu Kralju!

Hudobni duh je iz krščenca izgnan; Kristusu je duša novorojenca odprta, hudobni duh se tja ne sme več vrniti. Krščencem se sedaj slavnostno njemu odreka. Ginljivo, krasno je bilo, ko so odrasli krščenci z vzdignjenimi rokami proti zapadu enoglasno vzklikali: "Jaz se ti odpovem, satan!" Dvignili so svoje roke, ker so si izvolili Boga in Krista, ki sedi na Očetovi desnici; obrnjeni so bili proti zapadu, kjer zahaja sonce in nastaja tema, zato se odpove knezu teme. V naših časih vpraša duhoven krščence, oziroma botre: "Ali se odpoveš hudiču? Njegovemu napuhu? Njegovemu dejanju?" In botri v imenu krščenca odgovore: "Se odpovem." Sv. Ambrož pravi: "Ti si se odpovedal hudiču in njegovemu dejanju, svetu, njegovi razkošnosti in veselju. In ta tvoja beseda ni zapisana v knjigi mrtvih, ampak v knjigi živih." Tam gori v nebesih, prijatelj, je zapisana ta tvoja beseda! Beseda: "Odpovem se!"

Tako se je vršila v prvih dobah Cerkve odpoved hudiču. Boj s Kristusovim sovražnikom je naloga krščenca. Kaj se bo godilo nadalje? Kakor so se v starih časih ti, ki so se podali na kako daljšo pot, mazilili z oljem, da bi si okrepčali, utrdili telo, tako mazili sedaj duhoven z oljem katehumenov krščenca na prsih in na tilniku. Na prsih, da bi se tja nikoli več ne vrnil hudobni duh; na tilniku, ozir. med pleči, da bi krščencem jarem Kristusovih zapovedi rad nosil.

Bližnja priprava za sv. krst je končana.

Na njo sledi sedaj spoznanje vere in želje po sv. krstu. Tema je pregnana, bliža se svetloba, duhoven odloži štolo višnjeve barve in vzame belo. Temu, ki je pripeljal greh in smrt na svet, se je kršče-

nec odrekel; zato odloži duhoven štolo višnjeve barve, ki je znamenje pokore, in vzame belo. Krščenec mora sedaj spoznati vero; barva spoznavcev Kristusovih je bela, zato vzame duhoven pri nadaljnjih obredih belo štolo.

Spoznanje vere razdeli duhoven v tri dele in je nekoliko okrajša. Tri so božje osebe in glede vsake vpraša duhoven krščenca in na vsako vprašanje odgovarja krščenec, oziroma botri: "Verujem." Takoj nato pa vpraša: "Hočeš li krščen biti?" "Hočem!" odgovore botri. Prostovoljno je spoznal krščenec vero v Trojedinega Boga, prostovoljno mora izraziti željo po sv. krstu. Ne moramo li, prijatelji, biti veseli, da smo kristjani? Da, moramo; zato pa nikoli ne pozabimo, kar smo spoznali in bodimo hvaležni za to, kar smo prejeli.

Po tej pripravi se je opravil nad nami sv. krst; oblitni smo bili s krstno vodo. V prvih dobah krščanstva vršilo se je umitje celega telesa na ta način, da so krščenca potopili v vodi. Označeno je bilo s tem, kar se z vodo sploh označuje, namreč umitje duše od madežev greha. Cerkev je pa videla v tem še drug pomen. Apostol Pavel piše: "Pokopani smo bili skupno s Kristusom po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih, tudi mi hodili v novem življenju."

Trikrat vlije duhoven vodo na krščenca in to vedno v podobi križa. Cerkev bi lahko opravila ta obred na čisto navaden način, a opravlja ga v imenu Trojedinega Boga s križem. S sv. krstom so se nad nami izpolnile besede evangelja: "In vse človeštvo bo videlo zveličanje božje." Krst je naše zveličanje.

Sedaj se vrši še tretji del obredov pri sv. krstu. Najprej mazili duhoven krščenca s sv. krizmo na glavi. Pred krstom, kakor sem vam omenil zgoraj, ga je duhoven mazilil s sv. oljem na prsni in na tilniku, ozir. med plečami, da bi bilo njegovo srce zaprto grehu, da bi lahko prenašal Gospodov jarem. Zakaj ga mazili sedaj na glavi? Krščenec je prejel veliko čast. Postal je član družbe, katero imenujemo Cerkev. In ta Cerkev je družba kristianov, je veliko telo, koje glava je Kristus. Maziljenje na

glavi opominja krščenca: "Postal si sedaj kristjan, si član tega telesa, kojega glava je Kristus!" Zato pravi sv. papež Leon: "Spoznaj, kristjan, svojo čast! Ne pozabi, kojega telesa ud si!"

Po maziljenju na glavi poda duhoven krščencu malo belo oblačilce; v prvih dobah Cerkve je bila to cela obleka, katero so oblekli krščencu na Veliko soboto in katero je slekel šele na Belo nedeljo po procesiji.

V belo, čisto oblačilo se je oblekla duša krščenca. Madež greha je izmit po Kristusovi krvi. Duša je čista, neomadeževana, krasna. In to krasoto duše označuje belo oblačilce. To obleko pa mora prinesiti krščenec neomadeževano pred sodni stol božji, da bo imel večno življenje.

Potem poda duhovnik krščencu ozir. botrom, gorečo svečo. Kaj pomeni ta sveča? Morda vero? Da, vero, ker vera je svetloba, luč, katero je prinesel Kristus na svet. Sveča pomenja pa tudi milost božjo. Zato pravi duhoven, ko podaja svečo: "Ohrani svoj krst!" to je življenje, ki je polno milosti. Vero in milost pomenja torej goreča sveča.

Tako se končajo obredi sv. krsta. Pri slovesu reče duhoven še krščencu: "Odidi v miru, in Gospod naj bo s teboj!"

Krasno govori o tem poslednjem pozdravu sv. Janez Krizostom: "S solzami, jokom se oznanja prihod človeka na ta svet. — Solze teko pri rojstvu, solze pri smrti, da bi se vedno spominjali, da se telesno življenje konča s smrtjo. — Pri krstu, ko je človek na novo rojen, ni solza, ni žalosti, je pa pozdrav, ki se naziva pokoj." In jaz dostavljam k temu: Je pokoj večni.

Pokazal sem obrede sv. krsta, katere opravlja Cerkev, da bi označila milosti, ki jih v sv. krstu prejememo. Mazili nas na glavi, da bi se vedno spominjali, da smo udje Kristusovega telesa, podaja nam belo obleko, da bi ohranili neomadeževano našo dušo, podaja nam svečo, da bi vero in krstne milosti ohranili. S pozdravom miru nas odpusti, da bi se veselili duhovnega prerodenja, ki se s smrtjo ne konča, ampak je pričetek večnega miru.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

AVE, MARIA!

"Ave —!" — pozdravi spoštljivo
Gabriel, božji dvorjan. —
"Zdrava —!" zveni ljubeznivo
tisočkrat sleherni dan.

"Zdrava, ponižna Devica!"
večni Ti kliče Vlado. —
Žive lepote Trojica
prvo pozdravlja Te stvar.

"Zdrava Marija!" prepeva
v raju Ti venec duhov;
v srcu ljubečem odmeva,
k Tebi želim si domov. . .

Skriti zaklad.

L. Oliver-Vlastibor:

EPEGA septemberskega jutra koncem 19. stoletja je sedela za mizo pri zajtrku v lepem gradu v bližini vasi Pendeen na Cornwallu — Trevayler Hall po imenu, kaj pisana družba.

Na gornjem koncu mize je sedel gospodar gradu, Sir Hubert Byvyan. Mož je bil po vsej okolici znan kot plemenit človek in dober gospodar. Njegov praded je došel na Angleško z Viljemom Osvojiteljem in dobil v fevd Trevayler Hall z bližnjo okolico. Sedaj pa bi skoro izumrl rod Byvyanov, ki je toliko časa gospodoval nad to lepo zemljo. Petnajstletni zakon Sira Huberta je bil brez potomstva. In to žalosti dobrega moža. Poleg gospodarja sedi njegova soproga, Lady Byvyan. Gospa je še prilično mlada, a z'obraza ji odseva otožnost. Na njeni levici sedi mlada deklica—Gertruda Leslie, edina hči brata Lady Byvyan. Deklica je bila po zaslugi svoje matere vzgojena v stari katoliški veri. Po materini smrti je deklica bivala v nekem samostanu, slednjič pa jo je Sih Hubert povabil k sebi v Trevayler Hall. Gertrudi nasproti sedi — junak naše povesti — Everard Neville. Mladenič je edini sin nekega bogatega protestantskega pastorja. Študiral je na Oxfordu in povsod je poleg svoje vztrajne marljivosti in pridnosti pokazal izredne talente. Bogatemu in od vseh strani ljubljenu mladeniču se je smehljala sreča na poti življenja. Toda človek obrača — Bog pa obrne. Približno tri leta pred začetkom naše povesti, so se v mladi njegovi duši porajali dvomi o resničnosti protestantske vere, v kateri je bil vzgojen. Hotel se je otresti teh mukapolnih misli z resnim študijem — toda vse zastonj. Po mesec dni trajajočem, hudem dušnem boju je sledil klicu božje milosti in se povrnil v naročje matere sv. katoliške Cerkve. Toda kmalu so se pokazale posledice njegovega odločnega koraka. Krog prijateljev se je razmaknil. "Pobožni" protestantski svet se je obrnil od njega in ga imenoval izdajnika. Zavrženemu od svojega očeta ni kazalo ničesar drugega, kakor da pusti študije za nekaj časa in si služi svoj kruh. Kmalu se mu je ponudila prilika in prevzel je mesto korespondenta v neki znani londonski tvrdki. Pri vsem tem pa se ni nikdar kesal, da je toliko žrtvoval za pravo vero. Edini prijatelj, ki mu je še ostal zvest, je bil Sir Hubert Byvyan. Ravno sedaj ga je povabil na kratek obisk v Trevayler Hall. Razen teh vidimo za mizo še: tamošnjega protestantskega pastorja dr. Lowthra, polkovnika Garetta in nekaj oficirjev iz bližnjega mesta.

"Ste li morebiti prvokrat tukaj?" vpraša Everar-

da dr. Lowther. "Ja," odgovori mladenič. "In že me je prevzela krasota tega kraja."

"O, boste videli še lepši svet! Samo malo se peljite tu v okolico in odpre se vam najlepši pogled", pristavi Lady Byvyan.

"V resnici," odvrne Everard. "Že stari Adam me je zadnjič ves čas med potjo s popisovanjem pokrajine. Pripovedoval mi je tudi, da je tu v gradu soba, kjer večkrat straši. Ali je res, Sir Hubert?"

"Kako interesantno," so posegli vmes ostali gostje, "Sir Hubert, to nam boste pač pokazali."

"Vsako željo vam, dragi gostje, rade volje izpolnim," pravi gospodar; "kdor bi rad videl skrivnostno sobo, naj kar pove in na uslugo sem."

"Ali verjamete, da straši v omenjeni sobi?" vpraša polkovnik Garet, obrnjen k Lady Byvyan. "Zares," odgovori nagovorjena, "že skozi 200 let si nihče ne upa prespati eno noč v zagonetni sobi. Samo enkrat se je dal neki star služabnik k temu pregovoriti. Posledica tega je bila, da se mu je omračil duh in vse življenje je ostal tako. To je bilo tačas, ko je bil lastnik gradu — ded Sir Huberta."

"Kaj se je zgodilo služabniku?" vpraša poln zanimanja Everard. "Zares ne vem, kajti nihče namreč ni mogel od zblaznelega služabnika dobiti kakega zanesljivega poročila. Razne osebe pa so že večkrat zatrjevale, da so videle na hodniku, ki vodi v skrivnostno sobo, nekega sivega starčka."

"Kdaj je bilo nazadnje videti prikazen?" vpraša dr. Lowther.

"Na moj rojstni dan približno pred 30. leti. Kolikor sem v tej stvari poučen, vam morem povedati sledeče: Med starimi papirji sem nekoč zasledil dokument, ki poroča o umoru nekega benediktinskega duhovnika, ki je bil v dotični sobi ubit. Mojega deda stari stric, tedaj mož pri srednji starosti, je bil neoženjen in je živel jako samotarsko, slično kakor večina katolikov v tistih zanje tako težkih časih. Pri njem je bival tudi njegov mlajši brat Richard, katerega je postavil tudi za dediča. Približno krog leta 1600 je v naš grad pribežal neki benediktinski menih, p. Placidus po imenu in se je tukaj več mesecev skrival pred preganjalci. Mlajši brat Richard pa, ki je bil naklonjen novi veri, je benediktinca skrivaj izdal zasledovavcem in ga slednjič sam zabodel v sobi, o kateri smo preje govorili. Pobožni duhovnik je molče sprejel smrtni bodljaj s srčnostjo prvih kristjanov. Krvave lise se še danes poznajo na tleh. Stric je bil obdolžen umora in kot katolik je bil vržen v ječo, a se mu je pozneje posrečilo ubežati. Umril je reven v tuji deželi. Mlajši brat Richard pa je prevzel posestvo. Kmalu nato se je oženil in živel

je še več let navidez srečno a v srcu je kljuval črv nemirne vesti. Maščevanje za njegovo zlo dejanje tudi ni izostalo. Umrl je v blaznosti in sicer v tisti sobi, v kateri se je bil prej izvršil umor."

Po teh besedah se je Sir Hubert dvignil, zajtrk namreč je bil že davno končan. Nato je določil uro za obisk zagonetne sobe in družba se je počasi razšla. Ostala sta Everard in Gertruda sama.

"Ali bi imel vaš stric kaj proti temu, če bi jaz želel eno noč prabiti v skrivnostni sobi?" vpraša mladenič.

"Kaj vam pade v glavo," odvrne Gertruda. "Kaj pa je vzrok vaši čudni želji?"

"Sam ne vem," odgovori Everard. "Odkar sem slišal strašno zgodbo, mi nekaj ne da miru. Vsekakor je starčkova duša nemirna in išče pokoja. Ver-nemu katoliku je pa vendar mogoče, da upokoji dušo."

"Isto mišlim tudi jaz. Nič ne vem, ampak meni je dobro pri srcu, ko imate vi pogum rešiti starčkovo dušo. Želim vam najboljšega uspeha."

II.

Ob določeni uri se je zbrala vsa družba, da bi pod gospodarjevim vodstvom obiskala zagonetno sobo, ki se je nahajala v bolj oddaljenem delu gradu. Najprvo so prešli vrsto sob, v katerih je bilo vse polno slik prednikov obešenih po stenah. Nato so šli po stopnicah nekoliko navzgor, nakar so dospeli do nekega dolgega napol temnega hodnika, v katerem je bil duh trohnobe skoraj neznošen.

Na koncu hodnika je obstal Sir Hubert pred težkimi hrastovimi vrati. "Tukaj je tista preklicana soba," reče medtem, ko vtakne v ključavnico velik zarjavel ključ in s težavo odklene vrata. Stopi čez prag in spremljevalci mu sledijo. Z nekakim znakom bojazni se ogledajo po sobi. Nič posebnega. Pohištvo iz hrastovega lesa in že na tem, da razpade. Nasproti vratom se nahaja ogromen kamin. Nad njim visi slika moža srednjih let. Na desno med dvema visokima oknomoma je obešalnik za obleko, na levo je postelja, sredi sobe nekoliko polomljenih stolov in stara črviva miza. Vsi predmeti so pokriti z debelim prahom. Stene so vse preprežene s pajčevinami in ozračje napolnjuje duh po trohnobi. Zunaj je tulil veter in od časa do časa vrgel par deževnih kapljic skozi razbita okna in povečal neprijeten vtis sobe še bolj in drugače zgovorna družba si je upala samo še šepetati.

"Tukaj na tem mestu je padel," pravi Gertruda kazaje z roko na temno liso na tleh in tiho pristavi: "O sveti mučenec, prosi za nas!"

"Sir Hubert," se je ojunčil Everard, "pač mi ne boste odbili prošnje, če vas prosim, da mi dovolite, da bi eno ali dve noči prebil v tej sobi."

"Tukaj," vzklikne gospodar začuden, "ali hočete zblazneti! Saj ste slišali, da si nihče ne upa tu spat."

"Jaz si upam," odvrne smehljaje Everard, "in upam, da nimate nič proti temu."

"Si boste našli revmatizem, gospod Neville," pravi Lady Ryvyan vsa v skrbeh, "soba je vlažna in več okenskih šip je razbitih."

"Trdno sem sklenil, da se tukaj nastanim in upam, da bom tu ravnotako dobro spal kakor v svoji postelji," je menil pogumno mladenič.

"Gotovo je tukaj mnogo podgan in miši," pristavi g. polkovnik Garrett, "in imeli boste zelo nemirno noč, četudi ne računate s starčkovim obiskom."

"Jaz se ne bojim niti podgan niti duhov," odvrne Everard še vedno smehljaje se, "na obe stvari se hočem pripraviti. Zakaj ne bi mož, ki ima čisto vest, ne mogel prebiti ene ali dveh noči tukaj. Koga predstavlja ta slika, Lady Ryvyan?"

"Slika nam kaže mlajšega brata Richarda, o katerem je bil govor prej. Midva z možem sva jo odstranila iz galerije in jo zanesla semkaj."

"Na noben način pa ne pristojata sem na pozorišče mučeništva njegove žrtve," meni Everard. Sobo so si natančno ogledali in nato se je večina družbe odstranila. V sobi so ostali še samo Sir Hubert, Everard in Gertruda.

"Ali še vedno želite prenočiti v tej sobi?" vpraša Gertruda.

"Vsekakor!" in proti Sir Hubertu obrnjen pravi: "Samo če boste Vi, gospod Hubert, dovolili."

"Zaradi mene lahko," odgovori gospodar, "prosim vas samo tega, da prevzamete vse posledice svojega drznega početja nase. Dobite lahko revmatizem. Everard, jaz nisem babjeveren, toda prejšnje prikazni se ne dajo utajiti. In tudi meni se dozdeva, da se bo zgodilo kaj posebnega tukaj, ko bo prvič po umoru prenočil tu kak katolik."

"Z božjo pomočjo bom, upam, razvozljal zagonetno zdaevo."

Nato so vsi trije zapustili sobo.

III.

Končno je nastopila noč. Starodavna ura v gradu je udarila 11, ko je Everard vstopil v sobo. Sir Hubert in več drugih gostov ga je spremilo do vrat in mu smehljaje se želeli lahko noč. Mladenič se ogleda po sobi. Okna so bila zastrta z debelimi zastori in v kaminu je gorelo, na mizi pa sta v srebrnih svečnikih goreli dve voščeni sveči. Toda niti plapolajoči ogenj niti svetloba ni mogla omiliti neprijetnega vtisa v sobi. Šuštenje dreves se je glasilo kakor ječanje duhov, ki iščejo pokoja. Poleg tega pa je bil še vzduh poln duha po trohnobi, tako da je Everard imel občutke, kakor da je v grobu. Že mu

je skoro začelo pri srcu postajati tesno, toda končno se je ohrabil in se prekrižal, da odmoli svojo običajno večerno molitev. Komaj je končal, že je udarila ura 12. Z zadnjim udarcem pa je začutil v sobi neko premikanje. Po hodniku je začutil stopinje, ki so drsele bliže in bliže. Nato se vrata odpro in na pragu se prikaže postava častitljivega starčka. Njegova obleka ni ravno po modi in srebrno-sive lase mu je osenčeval bled sijaj. Ves izraz starčkovega obraza pa je mil in častitljiv. Z žalostnim in resnim pogledom upre svoje žareče oči v mladeniča in s svojo uvelo roko mu namigne naj mu sledi.

Par trenutkov je Everard obstal neodločen, nato pa je šel par korakov proti starčku. Starček pa se je obrnil in drsel iz sobe. Everard zgrabi enega izmed svečnikov in sledi skrivnosti polnemu starčku po temnih hodnikih. Toda vsled nastalega piša mu ugasne luč in Everard je hipoma v temi. Tedaj pa ga zgrabi tak strah, da se obrne ter ves prestrašen zbeži proti svoji sobi. Skoro ni vedel, kako je prišel nazaj. Ves izmučen se kar oblečen vrže na postelj in zaspi.

IV.

Naslednjega jutra so obsijali mladega moža zlati žarki septemberskega sonca še na postelji. Everard se dvigne in si skuša razjasniti, kje je bil in kaj se mu je preteklo noč pripetilo. Kmalu se spomni starčka. "So bile li to sanje, ali prevara?" se vprašuje sam pri sebi. "Sem li res videl starega moža in mu sledil. Zakaj hodi okrog po hiši, česa išče? Je-li to morebiti duša nesrečnega morilca in se mora sedaj na ta način za svoj zločin pokoriti? Ali pa je to morebiti duh mučenca, katerega kri se še pozna na deskah. O, zakaj sem bil tako bojazljiv. Malo več poguma in stvar bi bila razrešena. Bo li neznanec morebiti še enkrat prišel? Tedaj mu bom stopil z večjim pogumom nasproti. Oborožen s svetim križem in pod varstvom sv. mučenca Anglije, se ne bojim ničesar. Da, nočem mirovati, dokler ne bom razvozljal skrivnosti te nočne prikazni." S tem sklepom v srcu se napravi. Zvonec je namreč že davno odzvonil za zajtrk. Pri vstopu v obednico so ga gostje vsi skoro hkratu obsuli z raznovrstnimi vprašanji. Vsak je hotel vedeti kaj posebnega. Dr. Lowther in polkovnik Garrett sta smatrala vso stvar za izmišljotino. Everard pa je o vsej stavri molčal. Zdelo se mu je namreč bolj prav, da ne razklada stvari, ko še sam ni gotov, kako je. Sir Hubert s sprogo pa, kakor tudi Gertruda niso bili preveč radovedni in niso povpraševali mladeniča po prikazni.

Mislili so si pač, da je mladi mož doživel kaj posebnega, a so uvideli, da je bolj primerno, da jim razloži to izven družbe. Everard pa je v največji nepotrpežljivosti čakal polnočne ure. Bal se je, da se zagonetni starček morebiti ne bi več prikazal. Njegova skrb je bila neutemeljena, kajti komaj je izzvenel v noč zadnji zvok davanajstega udarca ure, se je ponovil ves prizor prejšnjega večera. Zopet zasliši stopinje na hodniku, ki je peljal v sobo, prihajati bliže in bliže. Vrata se odpro in na pragu stoji kakor prejšnji večer — častitljiva starčkova postava. Pogled nanja zopet isti. Tokrat nekoliko manj vznemirjen in prestrašen, je Everard mogel z večjo mirnostjo opazovati starčevo postavo. Danes ga je navdal pogled na starčka bolj s spoštovanjem in ljubeznivostjo do njega, kakor pa s strahom in zbeganostjo. Starčkovo obličje je imelo v očeh globoko žalosten izraz. Kakor prejšnjo noč, mu tudi nocoj namigne stavec z roko, naj mu sledi. S križem v roki se bliža Everard neznanecu. Pri pogledu na križ se razlije nekak blažen nasmeh po starčkovem obličju. Toda preko njegovih ustnic ne pride ni ena beseda, ampak obrne se in gre iz sobe po hodniku. Everard mu sledi. Zopet sta drsela drug za drugim po temnem hodniku, prešla stopnice in dospela v ozko, obokano in s kameni tlakovano sobico. Starček obstane. Everard se obrne, radoveden, kaj se bo zdaj zgodilo. Neznanec pokaže z roko na kamnito granitno ploščo pod Everardovimi nogami. Mladenič se pripogne in spozna, da je plošča različna od drugih in da ima v sredi železen obroček. Zdaj mu je bilo jasno, da starček najbrž želi, da kamen dvigne. Takoj se spravi mladenič na delo. Toda kljub vsemu trudu se kamen ne premakne ni za las iz svoje lege. Debele kaplje potu so mu tekle po čelu, toda vedno je moral ponovno ves truden in zdelan prenehati. "Vse zastonj," reče končno. "Danes je nemogoče, bom rajši jutri zopet prišel semkaj in prinesel s seboj primerno orodje." — Starček, ki je njegovim brezuspešnim naporom z bolestnimi pogledi sledil, je prikimal z glavo, kakor v znamenje, da se strinja in je izginil, baš ko se je začel svitati dan.

Everard se je vrnil v sobo in sklenil, da po svojih močeh pomaga skrivnostnemu starčku dvigniti ploščo. "Če bi bil zlobni duh," si je mislil, bi bil ob pogledu na križ zginil, zato hočem iti z novo močjo in novim pogumom na delo. Izid pa prepuščam Bogu."

(Dalje prih.)

Meksikanski mučenci.

A. M.

ZNANO je vam, koliko trpijo katoličani v Meksiki. Na krmilu vlade so možje, ki hočejo iztrebiti vsako vero. Duhovnike more ali jih pošiljajo v pregnanstvo; semenišča so zaprli in s tem upajo zatreti duhovniški naraščaj. Cerkve, samostani, župnišča in vse cerkvene naprave so pripisali državnemu premoženju.

Lani, 13. oktobra, se je peljal Obregon, desna roka predsednika Callesa v amfiteater, kjer so bile bikoborbe. Ko je bil avto že blizu cilja, je nekdo iz množice vrغل bombo, ki je pa povzročila le malo škodo. Obregon je bil neznatno ranjen, priletel je vanj le majhen košček stekla. Spremljevalci Obregonovi so začeli streljati, množice so jele bežati. — Callesovi detektivi so prijeli nekega indijanskega fanta, ki je divje bežal, ker se je bal, da bi ga ne ustrelili.

Tri dni pozneje so časopisi sporočali novico, da so že prijeli prave napadavce. Bili so to jezuit p. Miguel Pro, njegov brat Humberto in Luis Segura, inženir od neke tvrdke, ki se bavi z električnimi aparati in tudi preskrbuje del mesta z lučjo. Te tri možje so zaprli in zastražili, da bi nobeden ne mogel do njih. Ostali so v ječi en teden. Časopisi so nato sporočili, da bodo vsi trije 23. oktobra na dvorišču državne ječe ustreljeni. Ob 10. uri zjutraj so prišli vojaki po nje. Na dvorišču je bilo nekaj vojakov in častnikov. Postavili so jih k zidu. Jetniki so uvideli, da bo treba umreti. Okrog jetnišnice se je zbralo na tisoče ljudi, ki so silili udreti na dvorišče. Le s silo so jih vojaki vrgli nazaj. Pestra patra jezuita, Anita, je prišla tudi zraven in je prosila poveljnika, da bi smela k bratoma in se bi od obeh poslovila. A vojaki so jo sunili proč.

Patra Pro so določili, da bo prvi ustreljen. On je povzdignil svoj glas in zatrjeval, da je popolnoma nedolžen. Prosil je tudi, da sme še opraviti nekaj molitev, predno umrje. Dovolili so mu. Vsi trije so pokleknili. Pater je molil naprej rožnivenec in molitve, v katerih so sami sebe izročili Bogu. Nato so patra prijeli, ga postavili trdo k zidu. On je v zadnjem trenutku vzel še v roke križ, položil svoje roke na prsi v podobi križa in je glasno zaklical: Naj se vas vseh usmili Bog! — Ustrelili so in pater je padel, a ni bil dobro zadet. Zato pa velijo enemu vojaku, da naj prav od blizu še enkrat ustrelj nanj. Roberto Cruz, najvišji poveljnik policajev, je bil zraven in se je zaničljivo rogal in kadil mirno svojo smodko.

Drugi je bil na vrsti Luis Segura, mlad, postaven, zelo izobražen mož. Njega so s prvim strelom u-

smrtili. Tretji je bil brat patra Miguela. Njemu so ukazali, da mora korakati čez bratovo truplo in v njegovo kri. Zadnji je bil oni indijanski fant, katerega so ob napadu vjeli. Bil je izmučenega obraza in mrzlica ga je silno tresla; napadla ga je namreč plućnica v ječi. Prosil je, da bi še enkrat rad videl mater, a mu niso tega dovolili. Norčevali so se in so rekli, da bodo mater pozneje poklicali, ko ne bo mogel ž njo več govoriti.

Ko je bilo končano, so trupla prepeljali v vojaško bolnico in pozneje so jih izročili sorodnikom. — Ljudje so v množicah prihajali počastit mučenike. Poljubovali so njihovo obleko, polagali na nje in okrog cvetlice, pritiskali na nje roženvence, svetinjice, škapulirje in druge pobožne erči, da te od mučencev posvečene reči ohranijo kot drag spominek. Ob 11. zvečer so se množice razšle, prišli so pa duhovniki v navadnih delavskih oblekah. Kjer je bil na mrtvaškem odru pater Miguel, je bilo ponoči na straži pri njem okrog 30 duhovnikov. Brali so v hiši sv. maše na rakvi ranjkega, t. j. rakev jim je služila za altar. Celo noč so molili in se priporočali mučencu. Proti jutru so vse odstranili, kar so rabili ponoči za službo božjo. Ni še bil dan, a ljudje so že prihajali v tolikih trumah, da je bilo nemogoče vsem priti v hišo, zato so kar zunaj molili in poveljevali mučencu. Prinesli so toliko vencev, da jih niso mogli nikamor več dati v hiši. Ob določeni uri so prišli duhovniki, preoblečeni v navadne delavce, in so vzdignili rakve. Začela se je velikanska procesija od doma mučencev na pokopališče Dolores. 20 tisoč ljudi se je udeležilo sprevoda. Bili pa niso to samo možje, žene, dekleta, otroci, starčki, vse je hotelo napraviti častno zadnjo pot mučencem. Dolgo naj žive mučenci! — so klicale te nepregledne množice. To ni bil navaden pogreb, ampak veličasten sprevod v čast mučencem.

Ko so dospeli na pokopališče so množice postale tako navdušene, da so neprestano klicale, naj žive dolgo naši mučenci.

Oče od patra Miguela in njegovega brata je že zelo star mož. Stal je tik pri rakvah svojih sinov. Dotaknil se je obeh rakev, povzdignil oči k nebu in začel glasno moliti. Vse je jokalo ob tem pogledu.

Svečano so položili mučence v grob in oče patra Miguela je prvi vrغل nekaj prsti na vse štiri rakve. Obrnil se je na duhovnike in jim zaklical: Prosim, gospodje, zapojte zahvalno pesem Te Deum.

Množica 20,000 je zapela z duhovniki vred zahvalnico. Oče, sorodniki mučencev in duhovniki so zapustili pokopališče, a ljudje so do pozne noči prihajali in molili na grobu mučencev. Poljubljali so

zemljo, ki je krila one, katerih duše so se že uvrstile med one, ki kot zmagovavci s palmo obdajajo Gospoda Jezusa, večnega Kralja. Obložili so grobove s cveticami in vsak je vzel na dom eno cvetko in nekaj zemlje za spomin.

Neka stara ženica, ki je bila slepa osem let, se

je dotaknila groba in je vzela malo prsti; to prst je pritisnila k očem in glej, v trenutku je spregledala. Mnogo drugih bolnikov je ob grobu hipoma ozdravelo. Sedaj vsaki dan prihajajo ljudje na pokopališče in molijo na grobu mučencev.

Začeli so jih že častiti kot svetnike-mučence.

Sv. Jožef, mož trpljenja in potrpežljivosti.

Dr. Klug.

TRPLJENJE je naš delež na zemlji. In tudi pravičnemu Bog ne bo odtegnil svoje šibe. O tudi njega zagrabi roka božja in ga pretrese v dno duše, do zadnje koreninice, da bi se vsa v Boga potopila, da bi se razrasla v vejo Vsemogočnega. Zakaj, kadarkoli človek povabi Boga v svojo dušo in mu primerno pripravi dom, naj se pripravi na to, da bo Bog prišel po poti preizkušenj, zakaj pota božja niso človeška pota. — Noben zemljan ni smel in ni mogel pripraviti tako lepo svoj dom Bogu, kot krušni oče Deteta Božjega, pa ga tudi ni zemljana, ki bi bil moral prehoditi tako čudno težka pota, kot jih je prehodil on. Zato je priprosti tesar iz Nazareta prav primeren zgled, kako naj pripravljamo Bogu dom svojega srca v priprostosti in po trpljenju.

Jožef je bil zaročen z Marijo, blagoslovljeno med vsemi ženami na zemlji. Poznala je svojo nevesto do dna njenega čistega srca, poznal jo je do dna njene priproste in skromne duše. Pa pride nadenj naenkrat velika uganka in zagonetka. Lahko si predstavimo velik vihar, ki se je nagromadil nad dobrim in poštenim možem in ga je vsega pretresel. Na eni strani je spoznal, da postaja Marija — mati, na drugi strani pa ni mogel ne trenutek dvomiti nad deviško čistostjo svoje neveste, zopet pa ni mogel združiti devišstva z materinstvom. Pa mu pokaže Bog sam pot, po kateri mora hoditi, in on brez vsega odlašanja in vpraševanja vzame Marijo k sebi. Zdaj je tudi on deležen te neizmerne skrivnosti, ki je združila devišstvo z materinstvom kakor dragocen kamen v prstanu . . . Potem je pa prišla skrivnostna betlehemska noč. Spolnilo se je, kar je obljubil angel: rojeno je bilo Dete božje. Seveda si sv. Jožef zopet ni predstavljal takega prihoda božjega. Sredi noči in zime je moral pripravljati borno ležišče materi, predelavati je moral uboge živinske jasle v zibelko Gospodu. Toda vse je tiho storil, ker je videl, da to zahteva od njega ta najsvetejša ura. In videl je, da je v tej dolžnosti volja božja,

Lepega dne so potem prišli in pokleknili pred Deteta tuji kraji iz Jutrove dežele. S težkimi darovi v rokah, s strahom in počaščenjem v srcu. Pa je vstala v duši Jožefovi svetla misel: sedaj bo prišel tudi Herod in bo počastil v imenu vsega naroda Mesijo izraelskega in pričela se bo slava Davidovega potomca. Ali bodo vzeli s seboj tudi njega, varuha božje matere, božjega Deteta, ali bodo vzeli tudi njega s seboj, ko se bodo odprla vrata v Davidove gradove v svetem mestu Jeruzalemskem? Pa je zopet prišlo vse drugače. Herod je izdal krvavo povelje, na podlagi katerega je moral Jožef z materjo in Detetom bežati v tuje kraje, da jim reši vsaj življenje. Kako težak je moral biti njemu ta udarec! V Egipt je kazala božja roka. — Težka pot, temna bodočnost, velike so nevarnosti, pa se svetnik prav nič ne pomišlja; pokoren je in poslušen. Dolžnost mu je božja volja.

In v Egiptu, komaj se je ustalil, si poiskal dela in kruha, zopet je prišel božji ukaz: Oni, ki so Detetu stregli po življenju, so mrtvi, vrni se v Nazaret. In zopet mu zagori v duši samo ena in edina misel, ki ga je spremljala vso pot: slušati Boga in v zupanju spolniti njegovo voljo.

In kako lepo se je potem ustanovilo družinsko življenje v Nazaretu. Kdo bi ne bil vesel in zadovoljen v bližini božji? Sam Bog je prihajal iz dneva v dan v njegovo delavnico; v prvih letih zato, da bi se igral, v poznejših mu je pa že tudi pomagal. Vedno je bil tako sončen ta otrok, veder, vedno isti s svojo čisto in zrelo dušo. Toda kadarkoli je čutil to srečo obližine božje, kadarkoli so se mehke roke božje dobrikale njegovim žuljavim delavskim dlanem, sredi v to srečo je kanila grenkost. Kaj ni rekel ta otrok, ko je bil zgubljen v Jeruzalemu: kaj ne veste, da moram biti v tem, kar je božjega? Prav dobro je razumel sv. Jožef, kaj je hotel povedati otrok s tem: Jožef, saj sem samo nekaj časa tvoj, v resnici sem očetov, ki je v nebesih. Zato si mi postavljen, da čuvaš tabernakelj, iz katerega bo enkrat izšel Sin božji. Dokler bom v tej samotni, me je previdnost božja tebi naklonila, — Kaj si je le

mislil sv. Jožef, kadar mu je prišla v um bodočnost ložjega Sina. Ali je mislil, da mu bo sonce vse življenje sonce, v katerem se bo sončil ves izraelski narod? Ali se je spominjal pri tem besede Simonove: mučenik bo in težka mu bo pot. Morda je še kedaj zahrepenel: o, da, rad bi dočakal to njegovo uro.

Pa je ni dočakal. Šel je tja k Očetu, ki je v nebesih, čigar mesto je zastopal pri božjem sinu vse življenje. Njegova naloga je bila izpolnjena, ko je tesarjev sin stopil iz samote in tihote v svet in luč. Sam božji sin je zatisnil očetu oči.

Kako trdo preizkušen mož! Vedno mu je bilo

življenje polno skrbi in vprašanj. In vendar, kako zelo srečen, ker je smel nositi na svojih rokah Njega, ki je s svojo roko oklepal in objemal svetove! Kako srečen mož, da je smel zaslužiti vsakdanjega kruha Njemu, ki je bil Sin nad vse bogatega Boga.

Zato pa izročajmo tudi mi vse svoje skrbi, najbolj pa skrbi za zadnjo uro, sv. Jožefu na srce, nje-
mu, ki je bil iz delavskega naroda in je sedaj blizu Matere božje in božjega Sina, tako blizu, kakor jim je bil v dneh življenja. Predvsem pa naj gre vsaka naša priprošnja zatem, da nas ta božji svetnik nauči prisluškovati volji božji, da bomo tako vedno vredni dobre smrti obljub Kristusovih.

O vi vsi, ki greste po poti.

J. K.

LETA 1910 je več kot 500 Slovencev v romarski skupini šli v Jeruzalem. Slovenci so znani kot posebno vneti Marijini častivci: kaj čuda, da so v Jeruzalemu mnogi izmed romarjev popraševali po krajih, ki so v zvezi z Marijo in posvečeni spominu bivanja božje Matere v jeruzalemskem mestu.

Takih spominov je mnogo; največ jih je navezanih na "Via dolorosa", na pot, po kateri je božji Sin križ nesel. Pravzaprav je ta pot le samo nadaljevanje ulice, ki se v arabskem jeziku imenuje "Tarik Bab Sitti Miryam", t. j. pot proti Marijinim vratom, in vodi iz tempeljevega trga mimo sv. Ane cerkve, stoječe na kraju doma Marijinih starišev, do vrat sv. Štefana na desnem bregu struge potoka Cedrona in dalje proti vzhodu preko potoka do vrta Getzemani, ki je na njegovem levem bregu; proti zapadu od tempelja pa gre ista pot Marijina mimo Golgote in groba Jezusovega. Po vsej pravici bi se toraj ta cela pot od Getzemani do Golgote imela imenovati Marijina ulica.

Tej po krvi Zveličarja posvečeni poti dodajajo dogodki iz Marijine navzočnosti pri Kristusovem trpljenju še poseben pomen; namreč: hoja Marije za Kristusom in njegovim križem je začetek katoličanom tolikanj priljubljene pobožnosti sv. križevega pota.

Si moremo li misliti, da bi se bila Marija-mati — skrila, kakor so se apostoli, ko so Jezusa, njenega sina, gnali v smrt? — Bila je poleg, ko je Jezus storil prvi čudež v Kani in je svojo mater nagovoril z navidezno trdimi besedami: žena, moja ura še ni prišla. In sedaj, ko je prišla ura odločitve boja med

Bogom in satanom, odločitve, čigav naj je človeški rod? — naj li postane dedič nabes ali plen pekla, — sedaj v teh odločilnih trenutkih Marije Marije naj bi ne bilo poleg?

In ko je potem takem ona, ki je mati Sina človekovega in žena, ki naj bi po obljubi, dani v raju, peklenški kači glavo strla, — morala biti zraven pri veliki spravi žrtvi, ki se je na oltarju križa skončevala, — vprašamo upravičeno: kje je tisti kraj na poti križa, kjer sta se snidla mati in Sin?

Evangelisti nič ne poročajo o tem kraju, samo o onem pod križem že na Kalvariji. Ustno izročilo o snidenju Marije in Jezusa, ohranjeno med kristjani od apostolskih dni, ve za ta kraj: kjer bi se imeli križati današnja Haram-ulica in Sitti Miryam ulica, nekoliko korakov niže od vogla, kjer časti katoličan pri pobožnosti sv. križevega pota pod križem vprvič padlega Jezusa in ne daleč proč od tam, kjer je Simon iz Cirene olajšal Kristusu breme križa, — tam je arija srečala svojega Sina. In to je bil tudi v ta namen najpomenljivejši prostor. Zakaj?

Ne daleč proč od kraja, kjer je Abraham naložil sinu Izaku les za grmado, na kateri naj bi njegov prvorojenec postal Bogu v žgavni dar, je Jezus sprejel les križa na svoje rame, da ga ponese na bližnjo Kalvarijo. Prav od tam, s stopnic Pilatovega dvora, se je videl na desno doli vrt Getzemani, kjer se je Jezus podvrgel volji svojega Očeta, da hoče postati pravna žrtev za človeški rod: na levo gori pa se je videl vrt Jožefa Arimatejca, kjer Jezusa čaka grob, in malo nad njim je višina, kjer bo stal križ, drevo življenja, ki je v raju usahnilo, na Kalvariji pa, namočeno s krvjo božjega Sina, zopet oživel. — Suho in trdo in težko je to drevo, — pretežko za oslabeledo

Jezusovo telo; podere ga na tla. Skoraj da pred pragom templja leži božji Sin na tleh v prahu, kakor da je bil ravnokar vržen preko praga hiše svojega Očeta. Udarci in sunki z nogo ga spravijo pokonci.

Prepozno, par trenutkov prepozno mu pride v spremstvu Njegovega ljubljenega Janeza Njegova mati nasproti; tako ji je bila saj ta bridkost nad prvim padcem Njenega Sina prihranjena. Ne daleč proč, kjer je Jezus s križem vred sprejel na svoje rame težo grehov sveta, je bila Marija v hiši Joahima in Ane brez madeža greha spočeta.

Kje je bila Marija, ko so njenega Sina hudobni ljudje gonili od Kajfe do Pilata in Heroda, ko so tik ob tempeljevih dvorih pred sodnim stolom rimskega oblastnika zahtevali Njegovo smrt? Blizu tam je bila; v tempelju, nepoznana, je molila, če mogoče, naj Bog prepreči grozodejstvo umora Svojega in njenega Sina; toda ne njena, ampak božja volja naj se zgodi, ako rešenje sveta po načrtih božje previdnosti ni drugače mogoče. Zato tudi ni šla prej Sinu nasproti, dokler ji ni srce reklo, da se je zgodila božja volja. Šele tedaj je prišlo tudi v njej do veljave čustvo človeške matere: videti je hotela svojega Sina, četudi ponižanega, v sramoti pred svetom, poveličanega pa pred Bogom in njo, svojo materjo, ki je vedela, zakaj ji je angel zapovedal, naj mu da ime Jezus, t. j. Odrešenik.

Iz tempelja prihaja Marija, malo prepozno, pa vendar zadosti zgodaj, da je deležna vseh grozot križevega pota njenega Sina, — da se usposobi za vodnico, učiteljico vseh drugih, ki bodo hodili za Jezusom po poti križa. Vkupaj gresta, mož bolečin in mati žalosti, mimo tempelja, proč od tempelja: z božjim Jagnjeto mzapušča Kristusova Cerkve i njeno svečeništvo, vpodobljeno v sv. Janezu, pod vodstvom Marije, stari tempelj, čigar varhi so zavrgli Velikega duhovnika nove zaveze, — zapušča Izraelovega rodu središče in svetišče, — se seli ven — na Golgoto, — oskrunjeno z grobovi hudodelcev, podoba gnusobe paganstva, — pa očiščeno, oprano v Krvi Odrešenika vseh narodov, tudi paganov in ne samo Judov. Tempelj je že sedaj opustošen, četudi se blesti v zlatu: zapustil ga je Sin božji, zapustila ga je Marija: molitve judovskega svečeništva imajo le še pomen: Njegova kri pridi nad nas in nad naše otroke.

Satan je vesel: posrečilo se mu je s pomočjo svojih satanskih hlapcev, ki se duhovniki Najvišjega imenujejo, izriniti iz tempelja moža, ki se mu ni hotel vklanjsati na tempeljevem krovu, posrečilo se mu je izgnati iz mesta moža, ki so mu bili tudi hudobni duhovi pokorni.

In vendar trepeče satan vkljub svoji zmagi: poleg moža bolečin, obloženega s križem, stopa Njegova mati Marija: na verigi vodi satana; po viziji bl. Marije iz Agreda, — kakor ukročeno divjo

zver, na verigi jo drži pod križem in jo prisili biti priča rešenja človeštva iz verig njegove, satanove sužnosti.

Prezreti ne smemo, da Marijin prihod in njeno snidenje s Sinom nima samo pomena sočutja matere s trpečim sinom, ampak pomeni uspešno poseganje Marije v dramo trpljenja Jezusovega. Pomenljivo je, kar se je zgodilo takoj po snidenju, še predno je Jezus prestopil prag mestnih vrat, ki so vodile ven iz mesta proti Kalvariji. Do tedaj je Jezus okušal le bridkosti satanske zlobe svojih sodnikov in surovost njih hlapcev, in druhal, ki je pred sodnim stolom Pilatovim zahtevala Njegovo smrt na križu, tudi potoma ni spremenila svojega mišljenja ter temu primerne vedenja: zapuščen in zaničevan od vseh omahuje Jezus pod težo križa; in ni ga, ki bi imel sočutje z njim, — ni ga, ki bi mu pomagal. Ko pa se Marija pridruži žalostnemu sprevodu, se Jezusovo stanje takoj zboljša: Simon iz Cirene mu pride na pomoč, prisiljen sicer, pa vendar voljan, ko vidi, kako nujna je pomoč, zlasti tudi, ker se mu smili tarnajoča mati obsojenca.

Simon iz Cirene — tujec, danes v prvič vidi Jezusa Nazarenčana; nikdar ga ni čul pridigovati, nikdar ni bil priča njegovih čudežev, — ker tujec v mestu, — ki je z mnogimi šele pred kratkim prišel po opravkih iz daljne afriške Libije! — Simon, tujec! — Kje pa je oni drugi Simon, — Jonov sin, — ki je pred kratkim trdil, da je pripravljen za Jezusa v smrt iti? Temu bi se spodobilo danes storiti to, za kar se je Jezus prej že ponujal in je porudbo pozneje ponovil v Rimu na kraju, — danes "Quo vadis?" imenovanem.

Med tem pride Jezus, razbremenjen, do mestni hvrat: ni posebno daleč do njih od tam, kjer sta se srečala z Marijo in Simonom Cirenčanom. Z žalostnim pogledom vzame slovo od mesta, ki ga je zavrglo in ga v zahvalo za to, da je hotel zbrati njegove otroke okoli sebe, kakor zbira koklja svoje koklja svoje mladiče, — vrglo preko praga, pognalo v sramotno smrt na križu. Brezmejna bolešt nad to nehvaležnostjo ga podere na tla; v drugič leži v prahu in se vije kakor črv, — On, velikan, ki je tekal po potih za zgubljenimi ovcami svojega Očeta. — Toda ne znamenje stopinj v trdo kamnito ploščo mestnega tlaka, — znak ogorčenosti nad trdosrčno nehvaležnostjo, — ampak sliko s svojega obraza vtisne v potno ruto Veroniki: sliko, čije barve so zmes Njegove krvi in Njegovih solza, — sliko, čije poteze naj so nemi, očitajoči dokaz Njegove brezmejne ljubezni in brezprimerne nehvaležnosti Njegovih rojakov.

Kratek počitek med tem dogodkom, prizorom. Ga vsposobi, da se dvigne s pomočjo ne dobrih ljudi, ki jih straža surovo odganja, ampak s pomočjo neusmiljenih udarcev Njegovih sovražnikov. Oma-

hujoč stopa dalje; Simon mu sledi s težkim križem. Ob zunanji strani mestnega ozidja Ga čaka skupina dobrosrčnih žena: smili se jim obsojenec, smili se jim jokajoča žena, Njegova mati. Ne dajo si vzeti stare pravice, nesrečnežu olajšati usodno pot s ponudbo krepčilne pijače.

Njih sočutna boleost zmore, kar ni zmogla okrutnost sovražnikov: ne onemogla maščevalnost, ampak bridka žalost nad usodo, ki si jo pripravlja od Boga tolikanj odlikovano ljudstvo z bogomornim zločinom, iztisne iz Jezusovih ust besede pomilovanja, ki pretresajo kakor krik, ki gre skozi mozeg in kosti: "Ne jokajte nad menoj; jokajte rajše nad seboj in nad svojimi otroci; ker, glej, prišli bodo dnevi, ko boste klicali: gore padite na nas in griči pokrite nas. Zakaj, če se to godi z zelenim lesom, kaj se bo godilo s suhim."

Ali ima Jezus v mislih in pred očmi samo mesto Jeruzalem in njegovo bližnjo usodo? Ali ne veliko bolj tiste nesrečne ljudi, ki bodo vsled svoje trdovratne nevernosti zavrtnjeni izpred vrat nebeškega Jeruzalema in pahnjeni doli v večno temo, ker so zavrgli Njega, ki je samega sebe imenoval luč sveta?

Ta misel dela Jezusu ločitev od mesta, ki ga je ljubil, dvakrat težjo. Molčal je, ko je srečal svojo žalostno mater, ker nju smrt ne bo ločila; govoril pa je besede žalosti nad usodo njih, ki ne bodo več videli Njegovega obličja, razun takrat, ko ga bodo gledali pribajati v oblakih neba kot sodnika, — molčal je vso padalino križevo pot, kakor jagnje, ki je peljejo v klavnico, — govoril je le, ko je raj odpiral skesanemu tovarišu na križu, ko je potožil svoje bolečine nebeškemu Očetu in mu izročil svojo dušo in še prej, ko je poskrbel za svojo mater.

In mati? — Z odprtimi očmi je gledala in v svoje ranjeno srce je sprejemala vse muke svojega Sina. Tudi njene ustnice ne govore besede, ker prevelika je njena žalost, da bi se dala izraziti z besedo. Le Bog ve, kako je srce matere in srce Sina tisti dan, strunam na harpi podobno, brnelo, drhtelo v enakih čutilih.

Kakor svitla prikazen iz nebes brezmejna ljubezen Matere žalosti obseva strašno pot Jezusovo na kraj spravne daritve.

Jezus visi pribit na križu: roke ima razprostrate, kakor da hoče v ljubezni in bolečinah objeti ves svet; Marija pa stoji pod križem, kakor močna ženska; kje bi jo mogli drugje iskati in najti, kakor ob oltarju, kjer se daruje njen Sin? On, ki na križu visi, je luč sveta; če tudi sedaj svet tema zagrinja, kakor da bi mu hotela prikriti grozoto, ki jo je povzročil s svojo hudobijo, — pod križem

stoji Marija, — žena, od ljubezni do Sina in do svojih nesrečnih zapeljanih otrok, Njegovih sobratov, kakor s soncem obdana, ki bo kmalu prodrlo smrtno temo in zopet zasijalo ob zadnjih trenutkih dela odrešenja.

V strašni temi moli Jezus za grešnike; božja pravica in božje usmilenje se borita za prednost. Kdo bo zmagal? Strašna je teža krivde in zaslužene kazni, ki sta kakor na tehtnici na križu. Človeška narava, ki trpi v Jezusu, omaguje; moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? — Dobro, da stoji Mati žalosti pod križem Moža bolečin; ravno v pravem trenutku, ko se hoče božja pravica v srdu obrniti proč od nosilca krivde sveta, se srečajo oči Križanega z očmi Matere usmiljenja; božji Sin more Očetu, potem ko mu je pokazal množino grešnikov, ki ne vedo, kaj delajo, pokazati tudi Brezmađežno, od vekomaj odbrano kot njih priprošnjico.

Četudi nam ni mogoče pojmiti vsega in v besedah izraziti, kar se je skrivnostnega dogajalo takrat v duši Jezusa in Marije, čutiti pa vendarle moremo, za kaj se je šlo takrat.

Bi li ne bil mogel Jezus stopiti s križa, kakor so ga zasmehljivo vabili Njegovi sovražniki, in stopiti pred njimi ne kot mesija po njihovem pojmovanju, ampa kkot njih sodnik? — In Njegova mati? — Ali jo je silil kdo drugi, in ne le njena ljubezen do Sina in do človeštva, da je vztrajala pod križem? Ostala je, priprošnjica, posredovalka. Zaradi nje je hotel Jezus izpiti kelih trpljenja do dna; materi lepe ljubezni in usmiljenja na ljubo je Jezus zdržal do konca; božjega Sina krvi in solzam sočutja Njegove matere se je posrečilo pregnati temo božje jeze iznad človeštva.

Ob deveti uri je zopet zasvetilo sonce, kakor da je hotelo biti priča ljubezni polnega prizora, ko umirajoči Sin božji odrešenju se bližajoče človeštvo izročča vorstvu Svoje matere: "Žena, glej, tvoj sin; sin, glej, tvoja mati!" Kakor voda v oazi Mara okraj bregov, kjer so Izraelci prekoračili Rudeče morje (Exod. 15, 23), — na žalost ljudstva ni bila užitna, ker pregrenka, pa jo je Mozes spremenil v sladko s pomočjo lesa, ki mu ga je Bog pokazal, tako se je grenka žalost Marije pod lesom sv. križa spremenila v neusahljiv studenec sladke tolažbe za vse, ki se z njo vred zbirajo pod križem njenega Sina v živi veri v odrešenje, vstajenje.

Dopolnieno je! — Jezus umrje, — vojak mu s sulico predere mrtvo srce. — Marija vztraja pod križem. — sprejme mrtvega Sina v naročje, — pomaga položiti Ga v grob, — odhaja z drugimi, — ne prihaja z ženami v nedeljsko jutro, ker ve, da je Njegov grob prazen, — vstali Zveličar se je njej prvi prikazal, — poveličan.

Most nad prepadom.

P. Krizostom Sekovanič, O.F.M., Rim.

VI.

IMOTEO je sedel v svojem laboratoriju in s široko razprtimi očmi strmел predse brez vsake misli. Izgubil je popolnoma vso razsodnost.

Elvira je njegovo življenje.

Elvira je zanj mrtva.

Torej: tudi on je mrtev.

Preko tega sklepanja se ni mogel več dvigniti.

Učitelji in profesorji so svojčas strmeli med Timotejevo prezgodnjo zrelostjo. Zdaj mu je te zrelosti naenkrat zmanjkalo. Da, če ima človek že kot deček to, kar bi moral imeti šele kot mož — kaj mu ostane za možko dobo?

Vstopil je pismonoša in mu izročil priporočeno pismo. Timoteo je potegnil iz žepa listnico in dal strmečemu možu 500 lir napitnine.

Pismo je hotel najprej raztrgati in ga neprebrana vreči v koš — potem pa se je naenkrat premislil. Odprl ga je in bral:

“Ljubi Timoteo! — Mama je nevarno bolna. Zdravniki so obupali nad njenim ozdravljenjem. Vroče Te želi še enkrat videti. Pridi, prosim te, pridi hitro! Zaradi mojih grenkih solza Te prosim — pridi!

Poljublja Te sestra Angelina.”

Raztrgal je pismo in ga vrgel v koš.

“Ha, ha,” se je trudno zasmel. “Mati umira, mati — ona, ki jo resnično sovražim, ona, ki me je krivično porodila zato, ker se ji je poljubilo imeti sina, da bi ji bil za igračo — porodila me je za trpljenje. In zdaj umira. Ha! Uboga Angelina — uboga deklica — lepa si in dobra — polsestra mi hočeš biti, ker nimava skupnega očeta — a vedi: tudi matere nimava skupne. Ne maram biti več sin nje, ki je vzrok vsej moji strašni nesreči. Ona, ki jo sovražim — umira. Ona pa, ki sem jo ljubil do vseh blaznih meja — ona je pa že umrla . . .”

Prišel je Evaristo razigrano vesel in je zaukal:

“Živela grofinja Pepoli!”

Timoteo se je prijatelja srčno razveselil.

“Premisli,” je hitel Evaristo, “včeraj sem končal njen portret. Tako ji je bil všeč, da so ji stopile solze v oči. — Kaj meniš, koliko mi je dala?”

“Tisoč lir,” je menil Timoteo.

“Tri tisoč! Jutri bomo imeli veliko slavnost v kavarni na Monte Pincio v čast grofinji Pepoli. Prišel sem te vabiti, veš. Saj gotovo prideš?”

“To se razume. Ti le redko prirejaš take slavnosti. — Evaristo, jaz si želim veselje in svatbo,” mu je smehljaje zatrjeval Timoteo.

Kadila sta svaljčice in čebljala prav do opoldne. Čudovito miren je bil Timoteo — kot človek, ki je že obračunal s samim seboj in ki ve natanko, kaj mu je storiti.

Evaristo je s skrbjo gledal njegova blede lica in njegove stekleno se bliskajoče oči, a ni si ga drznil vprašati po vzroku, ker je vedel, da bi se razgovor zasukal na polje njegovega razmerja z Elviro.

* * *

Ko se je Evaristo poslovil, je obšla Timoteja groza tihe samote, trepet pred nečem strašnim, ki ima priti in se mu ni moč več izogniti.

Hotel je menjati svoje misli, ki so ga pekle v možganih kot žarki vročega sonca, pribitega na zenit.

Zapravil sem svojo moč in svojo gotovost; moj značaj je zlomljen; namesto zmage sem izvojeval poraz.

Elviro sem izgubil za vedno.

Brez nje ne morem živeti.

To so bile njegove misli, to je bila njegova neizogibna usoda; preko nje ni več mogel; v svoji duši ni našel nobene druge možnosti, nobenega drugega izhoda.

Gorje njim, ki nimajo tolažbe v svojem Bogu! Gorje njim, ki tavajo v temi brez luči! Gorje onim, ki so izgubili vero svoje mladosti! Podobni so jezdecem na zbesnelih konjih, ki drve proti prepadu smrti in pogube.

Ali ni to glas Elvire — prorokinje?

Stopil je v spalnico in zasrnil okna. Iz predala v omarici poleg umivalnika je potegnil britev. Pošastno se je lesketala kovina v polmraku. Timoteo se je zgrozil. Samemu sebi je hotel pokazati svojo mrzlično gotovost in svojo moč — a ni mogel. Po vsem telesu trepetajoč je sedel na posteljo.

Nervozno je zamahnil z britvijo in blesteča ostrina se je zajedla globoko v meso njegove leve roke.

Iz prerazanih žil je v vročem curku brizgnila kri.

Timoteo je zaprl oči in legel.

Rana ga je trpko zaskelala. Na prsi so mu legle črne pošasti v nepopisljivi strahoti. Tam daleč, daleč v megli je zagledal Elviro — blede, s krvavimi očmi, s kretnjo prorokinje: “Gorje njim, ki nimajo tolažbe v svojem Bogu! Gorje njim, ki tavajo v temi brez luči! Gorje onim, ki so izgubili vero svoje mladosti! Podobni so jezdecem na zbesnelih konjih, ki drve v večno pogubo.”

Timoteo je bolešno zastokal.

Jezus! Jezus — ti sladka tolažba umirajočih — ti uteha onih, ki so v smrtnih težavah . . . Tvoja dragocena kri je balzam ranjenim dušam . . . Marija — Mati s prebodenim srcem — morska Zvezda, sveti nam s svojim bleskom v tej strašni uri besneče nevihte . . .

Timoteo je videl Elviro s sončno lučjo obdano — kot svetnico. Njene roke so bile krčevito sklenjene in njena usta so šepetala molitev zanj: "V tej uri smrti ga reši, o Mati!"

"Elvira, reši me!" je hotel krikniti, pa usta so mu že odrevenela, da jih ni mogel več zganiti. Hotel se je dvigniti, pa se niti premakniti ni mogel.

"Moj Jezus, usmiljenje!" je zaslišal slaboten glas iz daljave.

"Moj Jezus, usmiljenje!" mu je kot nežen odmev zazvenelo v duši.

Obšla ga je silna utrujenost in čudovit mir mu je legel v srce. Čezenj se je zgrnila tema . . .

VII.

Elvira je sedela v fotelju in gledala nepremično v podobo Doloroze. Že davno si je izjokala vse solze in zdaj jo je grizla bolečina v očeh in v grlu; srce pa ji je za hip otrpnilo.

S težavo se je dvignila in se zgrudila pred Madono:

"Marija! če ga rešiš, darujem sebe tvojemu Sinu. Postala bom usmiljenka. Obljubim ti, o Mati! Samo reši ga, reši ga! Vrni mu vero!"

Šla je nato k omarici, kjer je imela v vzornem redu postavljene steklenice in škatljice z zdravili, obveze, bombaž in razno zdravniško orodje. To je bila njena lekarna. — Vzela je eno izmed steklenic in pila.

"Zdaj sem dovolj močna," se je vzravnila. "Podati se hočem še na to zadnjo pot. Gigija vzamem s seboj. Sama skoraj ne upam k njemu."

V sobo je stopila signora.

"Elvira, dete moje, ali ti je zdaj že bolje. — Ti sirotica . . ."

"Mama, zdaj grem zadnjič k njemu. Dala mu bom tole apologetično knjigo in prosila ga bom, naj jo prebere. Povedala mu bom, da hočem moliti zanj vse dni življenja . . ."

"Elvira ne hodi!" je vzdihnila signora. "Tvoja srčna rana se ti bo le še povečala. Knjigo mu lahko izročim tudi jaz. In kaj se ti tako mudi. Bog vedi, če je gospod doktor zdaj sploh doma . . ."

"Mama, meni je tako tesno v duši. Moram, moram iti k njemu, da ga rešim . . . In ko ga rešim, mama, bom stopila v samostan . . ."

"Hčerka!" je kriknila signora, se zgrabila za srce in odšla. "Današnji dan je za našo hišo dan smrti . . ."

Elvira ni mogla mame tolažiti. Čutila je, da ne sme trositi svojih moči, ki so že čisto pri kraju. In

duša ji je neprestano vpila: "Pojdi, pojdi hitro k njemu, da ga rešiš!"

Poklicala je Gigija in sta odšla.

Na trkanje ni bilo nobenega odgovora.

"Signor Timoteo je vedno v drugi sobi," je dejal Gigi.

Vstopila sta v sprejemnico; vrata v drugo sobo so bila na stežaj odprta, a soba je bila prazna.

Elvira je postala nemirna.

Potrkala sta še na spalnična vrata — enkrat, dvakrat, trikrat — nič odgovora.

Elvira je odprla vrata. Prvi hip so ji vsled polmraka oslepele oči. Odgrnila je zastor in pogledala proti postelji.

"Elvira!" je zakričal Gigi. "Gospod doktor je mrtev! Glej, kri, kri . . ."

Zbežal je iz sobe klicat mamo in služkinjo.

Elvira je planila k postelji. Iztrgala si je pentljo iz las in z njo močno prevezala Timotejevo levico nad rano ter mu za silo ustavila kri.

Nato je odhitela v svojo sobico in vzela iz omarice za zdravila šivanko, svilnato nit, bombaž, obveze . . . Še isti trenotek je bila zopet pri umirajočem Timoteju. Spretno mu je zašila rano ter jo skrbno obvezala.

V tisti uri je bila Elvira samo zdravnica in nič drugega. Z odločnim glasom je ukazovala. Signora, Gigi in služkinja so pazili na vsak njen migljaj.

Kmalu je bila soba posnažena. Nikjer ni bilo opaziti nobenega madeža krvi. Timoteo je ležal v snežnobelih blazinah brez zavesti. Srajca na prsih mu je bila rahlo odpeta in izpod nje se je lesketal na zlati verižici srebrni križek — Elvirin dar.

Prišli so trije zdravniki — Elvirini sošolci, prišel je zdravnik — špecialist — vse zastonj: Timoteo je izgubil preveč krvi — rešitev je nemogoča.

Koliko se je trudila uboga Elvira, da bi ga spravila k zavesti. Iz svoje lekarne je znosila celo vrsto steklenic in ponavljala poizkus za poizkusom pozno do večera.

Prišel je pater Ferdinando, podelil nezavestnemu odvezo in sv. poslednje olje ter molil molitve za umirajoče. Elvira ga je po končanih obredih prosila, naj bo to noč pripravljen. Kakor hitro bi se Timoteo zavedel, hoče poslati ponj. Starček ji je ljubeznivo zatrdil, naj bo le brez skrbi in je odšel.

Elvira je hotela sama čuti celo noč pri bolniku. Signora se je temu odločno uprla — a brez uspeha.

"Mama, pogledj, jaz sem zdravnica," jo je prepričevala Elvira, "in v tem težkem Timotejevem položaju morem le jaz še kaj storiti. — O ko bi se vsaj en trenotek zavedel in prosil Gospoda usmiljenja."

* * *

Elvira je šla v svojo sobo in popila nekoliko kapljic zdravila — brez tega bi se ne mogla več vzdržati. Njene moči so bile pri kraju. (Dalje prih.)

Doba avtomobila.

J. K.

STATISTIKA iz avtomobilske industrije izkazuje, da je bilo leta 1927 preko 13 milijonov avtomobilov v prometu na ozemlju Zedinjenih Držav Severne Amerike. V zameno za izrabljene in zavržene je bilo isto leto naročenih tri milijone novih.

V zadnjem četrtletju je avtomobilska industrija v svojem napredku po številu proizvodov tega prometnega sredstva prekosila vse druge.

Leta 1898 je statistika izkazovala en avto na vsakih 18,000 prebivavcev Zedinjenih Držav; danes se računa en avto na vsakih osem ljudi.

Trinajst milijonov! Pet avtomobilov na vsak osebni in tovorni železniški voz! Zadosti za istočasni prevoz polovice vseh prebivavcev v Zedinjenih Državah. — Lincolnova glavna cesta — Lincoln Highway, — od Atlantiškega morja ob New Yorku do Tihega morja ob San Francisco, je dolga 3305 milj. Ako bi nastavili vseh 13 milijonov avtomobilov po vrsti drugega za drugim, kakor vozijo v razdalji z normalno brzino, bi bila ta cesta polna; treba bi jo bilo tako razširiti, da bi 15 avto vozilo vstric.

Vzemimo, da vsak od teh avtomobilov vozi na leto deset mesecev, vsaki dan po 20 milj; na leto to znaša 78krat po tisoč milijonov milj pota, toraj trikrat več, nego ga naredi železniški vlaki v Zedinjenih Državah. Ako bi brzino vseh teh avtomobilov združili v enega samega in ga spustili proti soncu, bi ta avto naredil pot do sonca in nazaj v 21 urah.

Gazolina se vsako leto porabi za promet z avto samo v Zedinjenih Državah za šest tisoč milijonov galonov.

Povprečno se vozi z avto vsaki dan 30 milijonov ljudi, na leto torej približno devet tisoč milijonov ljudi t. j. osemkrat toliko kakor na vseh železnicah Zedinjenih Držav.

Od 13 avtomobilov v svetovnem prometu jih po statistiki vozi enajst po cestah Zedinjenih Držav in od teh 13 jih je 12, ki so produkt ameriške avtomobilske industrije. Saj ima n. pr. država Michigan več avtomobilov v prometu, kakor cela Velika Britanija z Irsko vred. Država Kansas ima več avtomobilov, nego Francija ali Nemčija. Južna Karolina več nego Argentinijska ali Avstralija. Države New York, Pennsylvania, New Jersey in Maryland s prebivalstvom, čigar število je manjše nego ono Poljske, imajo več avtomobilov v prometu nego ves ostali svet izven Zedinjenih Držav.

Samo v distriktu Columbia vozi več avtomobilov, kakor v katerikoli izmed sledečih držav: Avstrija, Belgija, Brazilija, Kina, Kuba, Čehoslovakija, Dan-

ska, Indija, Japonska, Jugoslavija, Mehiko, Nizozemska, Nova Zelandija, Norvegija, Poljska, Portugalska, Rumunija, Rusija, Španska, Švedska ali Švica.

Pa saj je bilo skupno v 28 večjih mestih Zedinjenih Držav v teku enega leta ukradenih več avtomobilov, nego jih je bilo v prometu v isti dobi v Avstriji, Belgiji, Japonski ali Mehiki.

Leta 1909 je bilo v Zedinjenih Državah okoli 300,000 avtomobilov v prometu; narodno premoženje se je tedaj cenilo na nekaj manj kot 29 tisoč milijonov dolarjev. Danes znaša to premoženje okoli 60 milijonov dolarjev; število avtomobilov v prometu pa je naraslo na 13 milijonov. Zboljšanjem prometnih sredstev raste možnost zaslužka in s tem premoženja. Za milijone ljudi pomeni avto znižanje stroškov za stanovanje, zboljšanje zdravstvenega stanja in s tem zmanjšanje stroškov za bolezn, zdravnika, zdravila. Na deželi so stanovanja in živila cenejša, gibanje v čistem zraku po opravljenem delu v zaduhlih prostorih v mestu in mirnejše spanje nadomešča telesu zgubljene moči.

S pospeševanjem izobrazbe raste seveda tudi uspešnost pri delu in zaslužek. Ljudje, privezani na enoličnost kraja in okoliščin, v katerih živijo, so duševno zaostali; nasprotni so bili od nekda v veljavi ljudje, ki so videli kaj več sveta in so znali to, kar so videli, uporabiti v svoje mokrožju. Avtomobilni promet je razširil obzorje in omogočil pogostejše občevanje med ljudmi, ki se prej niso mogli sestati po več let; dvajset milj daljave je za delavca, kmeta, prej pomenilo mali svet, ki ga ni mogel prehoditi brez občutne zamude časa in škode; danes mu taka pot vzame komaj eno uro časa in stroški ne pridejo v poštev pri dobičku, ki ga prinaša občevanje in izmenjavanje misli in nazorov.

Farmarjeva mladina ni več kakor v zaplankanem svetu, navezana samo nase: enosobna mala šola na deželi ni zanjo več začetek in konec vira izobrazbe. Avtomobil ji da možnost živeti doma pri stariših, izobrazbo pa si poiskati na prvovrstni High School v obližju.

Takisto je tudi s socialnim življenjem vobče med farmarski mljudstvom dandanes: živeči na deželi niso odrezani od mestnega življenja in izobrazbe, zabave. V Pennsylvaniji ima 65 odstotkov farmarjev vsak svoj avtomobil in v drugih državah je podobno razmerje: avto veže ljudi s svetom, kulturo.

Neznanemu vojaku kot predstavniku tisočev, ki so v bojih padli, človeštvo postavlja spomenike; kdaj bo postavilo spomenik neznanemu inženirju, predstavniku moderne prometne ideje, utelešene v avtomobilu?

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

Prvi mesec v novem letu je prav mirno potekel na slovenskih Brezjah v Lemontu. Naša redovna družina je bila zdrava, ker se točno drži dnevnega reda. O redu je pa rečeno: ohrani red in red te bo ohranil.

Sneg, ki je zapadel še v starem letu, je po nekaj dnevih izginil popolnoma, pospravil ga je močan jug. Tako je bil zopet mesec januarij večinoma lep, lahko rečem, celo mil, kar ni navadno. Saj je po stari navadi najbolj mrzel mesec v letu, poln snega in mraza. Dosedaj je torej letošnja zima pri nas splošno jako ugodna in sončna. Če izvzamemo nekaj dni, ki so delali s svojim sneženim viharjem in do kosti segajočim mrazom, čast temu letnemu času, bi kmalu mislili, da se je nekdanja običajna zima s svojo strogostjo umaknila od nas daleč proti severu. Nimamo seveda ničesar proti temu in če se je za stalno od nas preselila, bomo še bolj zadovoljni.

V našem mirnem redovnem življenju smo pa imeli zelo prijetno izpremembo. Dospel je namreč k nam 12. jan. sloveči misijonar iz Kitajskega, Rev. Tadej Jacobs, O.F.M. Po 26 letih misijonskega delovanja se je odondod prvokrat podal v domovino na enoletni dopust. Rojen je v Belgiji in zna več jezikov. Bil je večkrat skupaj z našim kitajskim misijonarjem Rev. Engelhardom Avbelj, O.F.M., ki je že 18 let jako delaven v tem tako obširnem misijonu. Zdaj ima častno in zelo naporno službo v Hankowu, kjer je generalni prokurator za sedem apostolskih vikariatov.

Znana sta mu tudi oba naša slovenska misijonarja: Rev. Veselko Kovač, O.F.M., ki je bil za časa svetovne vojne v domovini in na povratku na Kitajsko je obiskal več slovenskih naselbin po Ameriki, ter Rev. Baptista Turk, O.F.M. Tudi ta je že od leta 1902 goreč misijonar na Kitajskem.

Kako smo se razveselili novodošlega kitajskega misijonarja in ga pozdravili kot našega ljubega sobrata med nami! Živahne, vesele narave je ta naš sobrat in prvi trenutek smo bili domači med seboj, kot bi bili že davni znanci.

To je za nas redovnike že na tem svetu stoterno plačilo in obljuba našega Zveličarja se še vedno izpolnjuje, obljuba namreč ko pravi: "In vsak, kdor je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje." Če redovnik zapusti svoje stariše in sorodnike, pa prejme v samostanu in redu stokrat več sobratov, ki so mu namesto starišev in sorodnikov, ki ga ljubijo zaradi Boga brez sebičnosti, medtem ko ga oni med svetom ljubijo zaradi lastne koristi in dobička. In kamor pride redovnik, najde povsod svoje samostane, svoje hiše, kjer ga ljubeznivo sprejmejo in zanj skrbe, ker je njih sobrat. Torej ali ne prejme redovnik stokratno že v tem življenju, ker je zavoljo Boga zapustil svoje stariše in sorodnike? Tako je bilo pri nas, ko je prišel k nam sobrat, kitajski misijonar p. Tadej. Ni bilo konca izpraševanja in od-

govarjanja, posebno, ker smo mogli natanko spoznati razmere v sedanjih hudih časih na Kitajskem.

Ljubeznivi p. misijonar je tudi prinesel s seboj pismo p. Engelharda, v katerem nam piše:

"Danes mi je prilika, da Vam pošljem po misijonarju p. Tadeju Jacobs iz belgijskega vikarijata Ichang ustmene in pismene sobratske pozdrave in tudi vsem sobratom. Če Bog da, bom drugo leto sam prišel Vas pozdravit, ko bom na potu v domovino za eno leto. Seve, če bo na Kitajskem kaj bolj mirno. Upamo boljših časov. Kako se nam je godilo in kako se nam še godi, Vam bo ta-le moj sobrat gotovo povedal." Torej to leto upa nas obiskati p. Engelhard Avbelj; kajti pismo je pisal dne 2. oktobra.

Ta blagi sobrat misijonar p. Tadej je ostal tri dni pri nas in nam razlagal o razmerah, o življenju in o običajih na Kitajskem. Potem smo se pa srčno poslovili v gotovi nadi, da se po obisku v domovini povrne v oktobru k nam v Lemont, kjer se tudi snide s p. Engelhardom. Kličemo obema že zdaj iz srca: Dobro došla, draga sobrata, misijonarja pri Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah!

Po teh veselih dnevih smo pa prejeli 17. januarija telefonsko sporočilo iz Chicage, da je isto jutro v Pulaski, Wis., med sv. mašo umrl ondotni predstojnik poljskih frančiškanov, generalni komisarij Very Rev. Francis Manel, O.F.M.

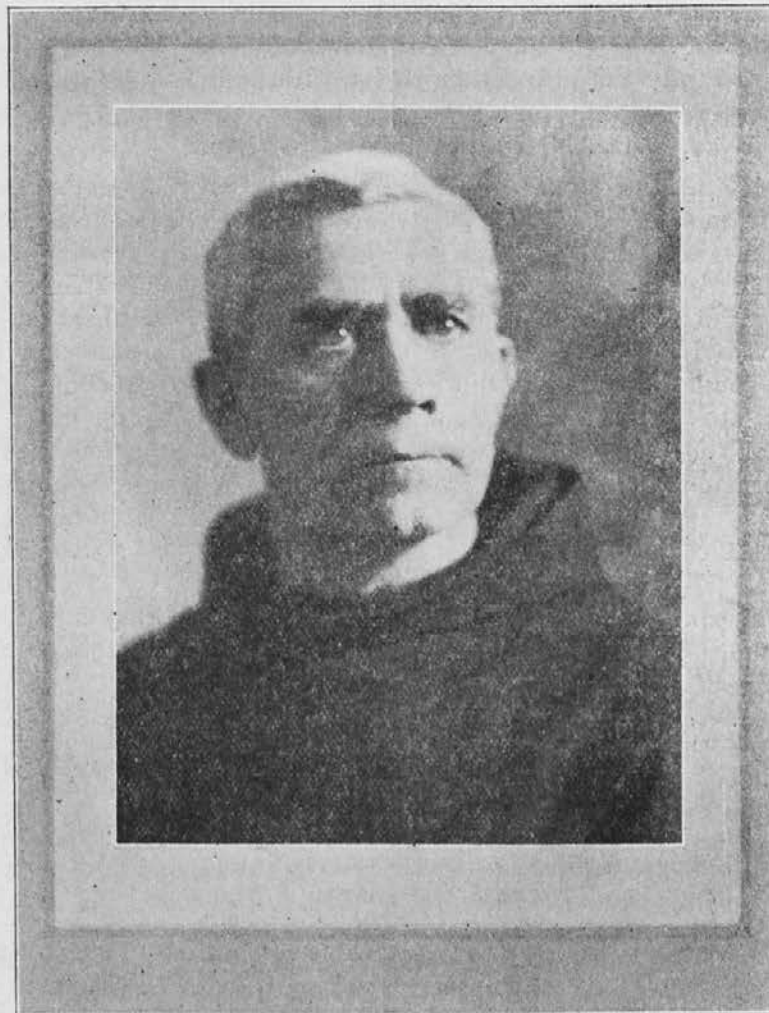
Osupnila nas je ta vest in napolnila z žalostjo; kajti nekaj

dni poprej sem pisal v Pulaski, da pridem k njim radi skušenj ondotnih naših klerikov. Ker smo že veliko let v tesni bratski zvezi s poljskimi frančiškani; saj je več naših sobratov pri njih dovršilo novicijat in šole in je tudi zdaj pet naših klerikov pri njih v šolah, sem takoj sklenil, da grem na pogreb ljubljenege sobrata p. Frančiška 20. januarija.

šo po povzdigovanju po kratki bolezni. Nit življenja mu je pretrgala srčna kap.

P. Frančišek Manel je bil rojen v ruski Poljski 14. maja 1864. V frančiškanski red je stopil dne 8. aprila 1889 v Pulaski, Wis., in v mašnika je bil posvečen dne 12. junija 1897. Tu je pričel svoje veliko delo. Poljski komisarijat je bil tedaj še le v početku. In

redovniki. Tiskajo tri poljske mesečnike, katerih ustanovnik in urednik je bil pokojni. Koliko naporenega dela je izvrševal vneto in vstrajno do svoje smrti, ki je bila gotovo draga v očeh Gospodovih! Sveto je živel in sveto umrl. To so potrjevali njegovi sobratje, pa tudi verniki, katerih je prišlo od blizu in daleč gotovo nad dva tisoč k njegovemu po-

† Very Rev.
Father Manel,

komisar poljskih
frančiškanov.

Umevno je, da je tako nepričakovana smrt predstojnika p. Frančiška silno pretresla vso samostansko družino v Pulaski, ves komisarijat in poljski narod v Ameriki, čegar vnet misijonar je bil pokojni. Opravljal je vse službe v komisarijatu, bil je župnik, rektor, profesor, časnikar in petnajst let generalni komisarij. — Smrt ga je dohitela med sv. ma-

zdaj po 31 letih velikanskega dela, ki ga je vodil pokojni; je v Pulaski cvetoča naselbina poljska z župnijo. Nov zidan samostan z veliko še ne popolnoma izdelano cerkvijo Marije Vnebovzete. V samostanu je tudi novicijat in šola za modroslovje klerikov. V starem samostanu imajo tudi veliko in lepo opremljeno tiskarno, katero oskrbujejo samo

grebu. Bil je veličasten pogreb 20. jan. ob 10. zjutraj. Navzlic silnemu mrazu in vetru se je spodnja cerkev ali basement, ki sprejme do 3000 ljudi, napolnila z verniki in duhovniki, ki jih je bilo nad sto. Ob 10 in pol je bil pet "oficij" za pokojnega, ki ga je vodil p. Ferdinand Pawlowski, O.F.M., iz frančiškanskega kolegija Sturtevant, Wis. Nato je

opravił pontifikalno sv. mašo zanj Right Rev. B. H. Pennings, opat iz DePere, v navzočnosti Right Rev. P. P. Rhode, D.D., škofa iz Green Bay, Wis., na tronu. Navzočih je bilo tudi več monsignorov iz Milwaukee in okolice, in kakor rečeno, nad sto duhovnikov in redovnikov.

Po pontifikalni zadušnici je govoril škof P. P. Rhode poslovnivni govor, slaveč življenje in delovanje pokojnikovo, zlasti kot misijonarja in to v krogu svojih sobratov, katerim je bil pokojni predstojnik in med Poljaki širom Amerike. Ž njim je ne samo komisarijat, ampak tudi poljsko ljudstvo izgubilo najboljšega voditelja, nad vse gorečega misijonarja ter priljubljenega pisatelja — so bile besede škofove. Z željo, da bi se pokojnega spominjali v molitvi in si ga vzeli za zgled, je škof sklenil svoj govor. Nato je škof opravil za pokojnega molitve in se z duhovniki, redovniki in verniki podal na samostansko pokopališče blizu cerkve, kjer so ga po opravljenih molitvah položili v grob, da počiva med svojimi sobrati do prihodnjega častitljivega vstajenja. — Njegova dela so šla ž njim, njegov duh kot gorečega redovnika, ki je bil vsem najlepši zgled, naj ostane med sobrati in verniki.

Po pogrebu sem ostal še nekaj dni v Pulaski in Green Bayu, da sem bil navzoč pri semestralnih skušnjah naših klerikov. Nato sem se pa poyrnil v Lemont, kjer so bile 31. jan. skušnje v našem bogoslovnem semenišču.

Kaj je pač lepšega, veselejšega in bolj tolažljivega na svetu, kot je življenje kristjana, ki živi zvesto po božjih zapovedih, in šele redovnika, ki poleg njih izpolnjuje natanko tudi evangeljske svete: radovoljnega uboštva, vednega devišstva in pokorščine pod svojim poglavarjem. Takega cenijo in slave poštenjaki že na tem svetu, koliko čast in slavo bo pa vžival pri Bogu v večnosti! —

Toda, kar je vsakemu pravemu kristjanu najvišja postava, kate-re se drži trdno in ne omahne od nje, kar bi morala biti najvišja postava vsakemu človeku, namreč postava božja, desetere božje zapovedi, teh nočejo priznati naši novodobni brezverci in kako pišejo o njih! Kakšne gorostasnosti je zopet napisal Ivan Molek v Prosveti dne 17. januarija o božjih zapovedih. Navedem tu le nekatere stavke. Ta "modrijan" piše: "Življenje, kakršno je bilo in kakršno je, se ne da ukle-niti v nobene štatute, ki niso v skladnosti z življenjem. Življenje je bilo prej na svetu kot katera človeška moralna zapoved, pa si je uravnalo pota, ki so mu najbolj prikladna. Deset božjih zapovedi — ki niso "božje", temveč čisto človeške — ni bilo od vsega začetka še nikjer v praksi pri vseh onih, ki so jih sprejeli. (Kako učeno in znanstveno je to, Ivan Molek.) Tudi učitelji verske morale, katera sloni na desetih zapovedih, se jih ne drže. Vlade, ki so jih štitele in jih še štiti-jo, ubijajo in kradejo. Ni ga bilo kristjana, ki ne bi bil kdaj prelomil te ali one zapovedi. (Torej tudi Ivan Molek, ki je tudi kristjan, ni tako brez grehov, to vsaj enkrat očitno priznava.) Priznava, da boljševiki v Rusiji res eksperimentirajo z marsičem, a to še ni fait accompli, dovršeno dejstvo. (Se boji za nje in za njih strahovlado in po pravici ni še fait accompli.) Kako jih zagovarja ko piše nadalje: Ako so uvedli razporoko, ni to nič novega (kdo to trdi?) in nič nemoralnega. Če so v Moskvi prostitutke, ni to nič novega — saj so bile tudi prej, ko je imela državna cerkev moralo v svojem zakupu. Prostitutke so tudi v Chicagu, ki je 90odstotno krščansko mesto. Največ jih je v Chicagu več kot v Moskvi. — Moderni, socialni človek (zdaj pride višek Molekove filozofije) osvoji etiko, ki se bo prilagodevala njegovemu ča-

su in novemu življenju. Modernemu človeku ni treba desetih zapovedi. Ena sama zadostuje: Delajmo vsi samo to, kar bo nam vsem v korist in srečo. To pokrije vse." (Zakaj še ni Ivan Molek dostavil tej svoji definiciji življenja besedice Amen?)

Torej modernemu človeku, piše Ivan Molek, ni treba desetih božjih zapovedi in celo trdi, da niso božje, temveč čisto človeške.

S tem zopet enkrat jasno potrjuje, da je popoln brezverec, ker ne veruje, da je izpolnovanje božjih zapovedi za zveličanje potrebno. Da, človek lahko tako govori in dela, da je popolnoma neodvisen od Boga in sam svoj gospod; toda nad vsakim se bo izpolnila beseda božja, izrečena po preroku: "To je knjiga zapovedij božjih in postava, ki je vekomaj; vsi, ki jo drže, pridejo v življenje, ki je pa zapuste (pridejo) v smrt." In naš Zveličar pravi: Ako hočeš iti v življenje, izpolnuj zapovedi. Jasno torej, da ne pojde v življenje, kdor jih ni izpolnoval in umrje nespokorjen.

Sveta vera pa nas uči, da je Stvarnik odločil človeka za večno zveličanje, da naj bo deležen večne slave in blaženosti božje. Takole pove naš božji Zveličar, govoreč o vstajenju pravičnih: "Kateri pa bodo vredni, da dosežejo vstajenje od mrtvih, ne bodo mogli več umreti; enaki so namreč angelom in so otroci božji." Če pa je Bog odločil tak namen človeku, ali ne sledi iz tega, da ga človek mora tudi doseči? Kar namreč hoče Bog, to se tudi vselej zgodi. Nobena reč ne more preprečiti izpolnitve njegove volje.

Toda končni namen človekov ni pa samo odvisen od Boga, temveč tudi od človeka, od njegovega sodelovanja. Zato je Bog dal človeku prosto voljo, ker hoče, da naj prostovoljno, torej ne prisiljeno doseže svoj končni namen in to seveda s pomočjo bož-

jo, katero mu Bog tudi vsikdar daje. Tako je Mojzes v imenu božjem govoril Izraelcem: "Glejte, pred vaše oči stavim danes blagoslov in prokletstvo: blagoslov, če boste slušali zapovedi Gospoda, svojega Boga. Položil sem pred vas življenje in smrt, blagoslov in prokletstvo, izvolite sami, kar hočete imeti."

Največja prednost človekova je njegova prosta volja. Od nje pa tudi zavisi vsa odgovornost za njegova dejanja. Bog bi bil lahko uredil tako, da doseže človek svoj namen, naj se zgodi, kar hoče; toda dopadlo se Mu je, da je dal človeku prosto voljo in mu povedal, kakšen je njegov namen. Dal mu je na prosto voljo, če ga hoče doseči ali ne. To je tudi v soglasju s človekovo naravo, ker je prost, naj si izbere ali večno slavo s tem, da rabi svojo voljo prav, ali pa večno trpljenje, ako jo rabi napačno. Človek torej lahko zapravi svojo večno srečo, za katero ga je ustvaril Bog. Od človeka je to popolnoma odvisno. Naj pa človek dobi ali izgubi svoj vzvišeni namen, Bog je češčen, ker njegova čast je v tem, da se izpolni Njegova volja. Božja volja z ozirom na človeka pa je, da naj bo večno srečen pod pogojem, ako je prav rabil svojo prosto voljo, drugače ne.

Iz tega vidimo jasno, da bo sam grešnik trpel, ako razžali Boga, ko neče izpolniti njegove volje. Kazen za nepokorščino dolžno Bogu je izguba večne dedščine v nebesih in zasluženje večne kazni v peklju. To je torej posledica, ako človek izgubi svoj večni namen.

Bog, Stvarnik in Gospod veselstva, je dal določne postavbe vsem stvarjem, katere morajo izpolniti brezpogojno. Tudi človeku je dal svoje zapovedi; toda pustil mu je na prosto voljo, da jih izpolnjuje ali pa ne. Zato pa, ker je človek prost, je odgovoren za svoja dejanja. Dati mora Bogu odgovor, kako je rabil svojo pro-

sto voljo. Dana mu je bila ne, da bi bil svoj lastni gospod, temveč voljni podložnik in služabnik svojega Stvarnika.

Prosta volja človekova ni neodvisnost, kar hočejo imeti današnji brezverci. Človek ne more biti neodvisen od svojega Stvarnika. Prosto voljo mu je dal Bog zato, da si more zaslužiti plačilo. Če bi človek ne mogel izbirati med dobrim in slabim, bi ne imel nikakega plačila za svoje ravnanje, ker tedaj bi ravnal prisiljeno po določenih postavah kot druge brezpametne stvari. Bog pa hoče, da rabi človek svojo prosto voljo tako, da bo primereno njegovemu dostojanstvu, ker je kralj ali krona vseh stvari. — Rabiti mora svojo prosto voljo tako, da izkazuje svojo pokorščino višji oblasti, namreč svojemu Stvarniku.

S tem pa, da človek greši, noče priznati svojega dostojanstva. Človek je stvar, pa noče biti stvar, ampak se upre svojemu Stvarniku. Bog je slovesno povedal, kaj naj dela njegova stvar. Stvar ta pa, ko greši, odreče pokorščino Bogu. Uboga neznatna stvar se upre neskončnemu veličanstvu božjemu. Človek se lahko upre Bogu, pa s tem izgubi svoj vzvišeni namen, za katerega je bil ustvarjen. Dobil bo svoj konečni namen, to je res, pa žalosten namen, tak namen, ki ga je dobil izdajavec Judež, o katerem je povedal Zveličar, da bi bilo boljše zanj, ko bi ne bil rojen.

Kako je pa mogoče, da se človek, ta uboga stvar, drzne nasprotovati svojemu Stvarniku? Kaj ga privede do tega? Vselej, ko človek smrtno greši, mu Bog govori v vesti: Ne stori tega. — Grešnik pa odgovori, če ne z besedo, pa v dejanju: Nočem te ubogati, in stori po svojem poželju.

In zopet vprašam: Zakaj se drzne grešnik tako prezirati Boga, da bolj ceni grešno veselje kot Njega? — Na to je odgovor,

ker grešnik tedaj ne vidi posledic greha, kakor bi imel zavezane oči, in ne pomisli, kaj ga čaka. Če bi si kdo zavezal oči pri opoldanskem soncu in nič ne videl, pa zaradite ga ni otemnelo sonce. Zakaj se marsikdo tu v Ameriki, kjer je prohibicija, udaja nezmernosti v pijači? Vidi strašno usodo pijancev in vendar jih posnema. Kazen za nezmernost je pogosto hitra in strašna. Vse to ga ne preplaši: zaslepljen je od svoje strasti.

Če bi Bog tudi ne dal slovesno na gori Sinaj svojih zapovedi, so bile dane v srce vsakega človeka pod imenom vesti. Predno so bile zapisane na dveh kamnitih tablah, so bile zapisane v srcu vsakega človeka. Četudi bi ne bilo nebes za plačilo človeku, ki jih izpolnjuje, bi jih moral spolnovati vsak zato, ker one povedo, kaj hoče Bog od nas. Ker pa nam hoče pomagati pri izpolnovanju njegovih zapovedi, nam je obljubil večno blaženost, ako ga ubogamo, in zažugal večno pogubljenje, ako ga ne ubogamo.

Zapovedi božje so zapovedi našega nebeškega Očeta, ki hoče z njimi pospeševati našo srečo na tem in na onem svetu. To je zopet nov nagib, da jih izpolnimo natanko in sicer vse, brez izjeme. Ivan Molek pa piše: "Ena sama zadostuje." Vprašam: Kaj niso dane vse v našo korist že na tem svetu? Ako bi le eno izmed njih odpravil, bi imel potem še spoštovanje do Boga? Recimo: Ako bi Bog dovolil krasti ali krivo pričati ali ubijati itd. Kaj bi sledilo iz tega? Kakšno bi bilo potem naše življenje na svetu in kdo bi potem imel spoštovanje do Boga? Ali ne vidi vsakdo, da so božje zapovedi dane vse brez izjeme v naše varstvo in za srečno naše življenje na svetu? Da, vse so dane človeku v korist in mir in blagor na zemlji in v večno plačilo po njegovi smrti. Za naše zveličanje ni zadosti, da verujemo vse resnice, katere nam sv.

Cerkev zapoveduje verovati; temveč vsak človek, ki je dosegel dobo razsodnosti, je dolžan izpolnovati tudi desetere božje zapovedi. Kristus, naš Zveličar, jih je sam potrdil in dopolnil z besedami: "Ne mislite, da sem prišel razvezovat postavo ali preroke; ne razvezovat, marveč dopolnit sem jih prišel."

Torej vsak, tudi moderen človek, jih je dolžan izpolnovati, ako hoče v življenje iti; zato je tudi tridentinski cerkveni zbor določil proti protestantom takole v VI. seji, kan. 19.: "Ako kdo trdi, da desetere božje zapovedi ne vežejo kristjanov, bodi izobčen."

* * *

Preganjanje v Mehiki. — Kako si razložimo molk?

Zdi se kakor da bi ne bilo znano narodom in vladam o tem, kar se dogaja v Mehiki. Koliko je tam sovraštvo proti sveti veri, kako malo se upoštevajo najprimitivnejše pravice svobode ondotnih katoličanov! Te brezbriznosti narodov in vlad do katoličanov v Mehiki ni mogoče razložiti s stališča, da jim manjka informacije, kako se godi katoliški Cerkvi tam, tudi ne s stališča, češ, to so notranje zadeve mehikanske vlade, mi se ne vtikamo v te zadeve. Ne. Vzrok molku je premišljen in prostovoljen; zato toliko bolj obsojenja vreden. O tem piše Rev. Ludwig Koch, S.J., v "Stimmen der Zeit". Iz njegove razprave tu nekoliko podatkov:

Protiversko sovraštvo in preganjanje traja v Mehiki že sto let. Prostožidarji amer. Združenih držav so privedli l. 1867 Juarez do zmage proti Maksimilijanu. Istotako je bil tudi poraz Huerte, ki je bil katoliškega mišljenja, njihovo delo. Oni so tudi inspirirali nepostavno reformo konstitucije l. 1917.

Leta 1925 je tristo "bratov"

severoameriških prostožidarjev reorganiziralo mehikanske prostožidarje. Oni so ustanovili "Ligo anticlerical", ki je izdelala načrte za Callesovo izvolitev. Sekta Ku-Klux-Klanov je izrazila 15. septembra 1925 na svojem glasovanju v Washingtonu svojo simpatijo ameriški vladi v boju za osvoboditev ljudstva "od zunanjega vpliva, čegar namen je isto utopoglaviti in je še nadalje ohraniti v svoji omejenosti." Na isti seji so tudi sklenili protest proti vsaki intervenciji Združenih držav, katera ni za varstvo ameriških podanikov in interesov. Za časa Carranze in pozneje so si znali prostožidarji polastiti vseh vplivnejših služb v državi. Calles je prejel za svoje zasluge kolajno od najvišjega sveta škotskega obreda. Govornik D. Louis M. Rojas je pri tej priliki omenil, da bo obvestil o tej časti vse vrhovne svete drugih prostožidarskih korporacij.

Toda Calles ni samo eksponent svetovnega prostožidarstva, temveč je tudi zagovornik svetovnega socializma. Socialisti Združenih držav so svoj čas delali za Carranzo, pozneje za Obregon in Calles se je polastil vrhovne oblasti kot kandidat "delavcev" s pomočjo ameriških socialistov. Prostožidarstvo vodi "Confederacion Regional Obrera Mexicana" ter sledi inspiracijam ruskih boljševikov. Iz tega je jasno razvidno, da pristaši socializma pišejo samo v prilog Callesu ali pa molče. Kje naj toraj najde resnica svoje zavetje? Protestantovski časniki so v službi severoameriških sekt, ki popolnoma svobodno širijo v Mehiki svojo propagando. Zdaj je sklenjeno, da ostane Calles še dve leti predsednik; Obregon, ki mu hoče slediti pozneje, ima iste ideje kot Calles; zato po človeško govorjeno, ni nikakega upanja, da bi se izpremenile ondotne razmere. Samo Bog more tudi v Mehiki rešiti svojo Cerkev.

ZAHVALE.

Najprisrčnejša zahvala Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Bila je moja hčerka nevarno bolana, a sem se z zaupanjem obrnila do naše nebeške Pomočnice in ne zastoj. Bila sem uslišana, kar ji bodi čast in hvala. Priloženo pošiljam mali dar v podporo listu Ave Marija.

Mary Zugel, White Pine Mine, Wash.

Javno se zahvaljujem Presv. Srcu Jezusovem in Mariji Pomočnici, za uslišano prošnjo v važni zadevi. S tem spolnujem svojo obljubo. — R. S., Pueblo.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj, da nama je sprosila zopet ljubo zdravje. Priloženo pošiljam kot mali dar \$5.00. — M. John B., La Salle, Ill.

Prav lepo se zahvaljujem Mariji Pomagaj v Lemontu za uslišano prošnjo in prilagam v dar \$5.00. S tem spolnujem svojo obljubo. — Neimen., Detroit.

Zatekla sem se s trdnim zaupanjem v molitvi k Mariji Pomagaj in sveti Tereziji v svoji boleznii za pomoč, in ni bilo zastoj. Uslišana sem bila. Zato prilagam mali dar Mariji na altar.

M. Planinšek, Pa.

DAROVI.

Very Rev. M. Šavs, dekan, daroval \$450.00 za dijaka.

Člani Apostolata so postali:

Mary Tošič \$1; Joe, Frank, John, Louis, Gay, Wm., Raphael, Anna, Johana, Mary in Joe Tomšič po 50c; Helena Kurin 50c; Mary Grivec 50c; Frank Uršič \$10; John Grivec 50c; Margaret Grivec 50c; Frank Grivec 50c; Joseph Grivec 50c; Anna Grivec 50c; Mary Zerovnik \$1; Mary Otrin \$10; Joseph Rom \$10; Mary Rom \$10; Mary Petek \$10; Dr. Peter Coff \$10; Rosie Glavan \$1; Mary Stukel \$2; Mary Zagar \$7; Alojzija Stare \$2; Mary Cvelbar \$10; Mary Snežič \$3; Terezija Cvelbar \$1; Angela Beg 50c; Andrew in Agnes Legat po \$10; Math, Mary in Jernej Simec \$30; Katharina Sprajcer \$5; Johana Jakopič 50c; Ana Plemel \$1; Uršula Babič \$10; Leo Dolinšek 50c; Frank Hočevar \$10; Katie Gršič 50c; po Mr. Fr. Ulčar 25c; Mary Salokar 50c; Joe Matoh 50c; Frances Matoh 50c; Josephine Meglen 50c; Martin Prus \$10; Lucija Gregorčič \$10; Math. Bluth \$1; Frank Zelko \$2.50; Josephine Zelko \$2.50; Anna Gerčman \$2; John in Terezija Udovič \$20; Louis Prijatelj \$10.

Za maše so poslali:

Frances Mohorič \$2; Mary Plut \$1; Frank Cherne \$1; Peter Dragovan \$1; Mary Zerovnik \$1; Mary Zugel \$2; Rosie Gaydar \$2; Mary Kobal \$1; družina Svetko \$2; Joseph Schiltz \$1; Agnes Pelko \$7; Mary Globokar \$1; Anna Anzel \$1; George Flajnik \$1; Frances Sterle \$1; Pavel Dolinšek \$1; Mary Bulick \$3; Anna Kocman \$1; Mary Stukel \$2; Katharina Cesar \$1; Alojzija Stare \$1; N. N. \$1; Ludwig Kosnig \$2; John Nagode \$1; Uršula Tratnik \$2; Barbara Dolinar \$1; po M. B. za Martin Kramaršič \$2; Fanie Baraga \$2; Mary Jazbec \$6; Ka-

tharina Spreicer \$1; Mary Intihar \$1.50; Mary Koren \$2; Frances Fink \$2; Rosie Mance \$1; Mrs. J. Adamič \$2; Mary Verbanek \$5; po Mr. F. Ulčar \$2; Florijan Pelko \$2; Mary Pelko \$1; Frank Pelko \$1; Frank Andrašič \$2; Frank Pančar \$1; Marg. Spetz \$2; J. Brencic \$1; John Vučko \$1; Filipina Lavrič \$1.50; John Polak \$2; Katharina Kuhel \$3; Margareth Sterle \$1; Mary Kerč \$5; Pavlina Trgovac \$1; Joseph Brozich \$5; Mary Kolman \$3; Antonija Možina \$1.50; Dominik Vintar \$1; Lovrenc Grošel \$1.50; Frank Rudež \$5; John Udovich \$5; Katie Bicek \$1.

Darovi za Cerkev Marije Pomagaj:

Florijan Pelko \$2; Gregor Nagode \$1; Frances Kalčič 30c; Blaž Mocivnik 25c;

Anna Mladič \$2; Mary Petek \$1; Margareth Sodec \$1; N. N. \$1; M. Trunkel \$1; Kat. Judnič \$2; Mary Merčun \$1; Mike Merčun \$1; Ana Zigon \$1; Math. Spehar \$2; Fran. Glavich \$1; M. Bluth \$9; Mary Horvat \$5; Filipina Zagar \$2.25; Anna Lampe \$1; Mary Jan \$1; Alex Kodrič \$4; Rosie Mance \$1; Mrs. F. Lausin \$1.25; Leo Dolinšek \$5; Terezija Boletich 25c; Matija Debeljak \$1; Litvinci \$1; Florijan Pelko 25c; Anna Kegel 55c; N. N. 80c.

Darovi za kolegij sv. Frančiška:

Frances Mohorič 25c; Matija Marvriin 85c; Anna Gerčman 50c.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Frances Vrabčič \$1; Mary Kobal \$1;

družina Svetko \$1; Mary Polak \$2; Agnes Pelko \$3; Frank Pelko \$2; John Poljak \$4; Katie Setina \$2; A. Kobal \$1; Mary Petek \$1; Margareth Sodec 50c; Marko Bluth 20c; Ana Ancel 50c; Mary Cimperman \$1; M. Madic 25c; Ludwig Kosnig \$3; John Nagode \$1; Frank Jalorec \$5; Mary Intihar \$1; Mary Koren \$1; Frank Andrejašič \$1; John Zakovec \$5; Joseph Snajder \$2; Anna Keržič 25c; Mary Zalokar 50c; Mary Markovič \$1; Joseph Brenčič \$1; Mrs. J. Pike \$1; John Polak 50c; Frances Strukel 50c; J. Meglen \$1; Julija Gosak 50c; Mary Peterka 50c; Josie Cimperman \$1; Agnes Pelko \$1.50; Antonija Možina 50c; Lovrenc Grošelj 50c; Mary Planinšek \$1.

DEVETDNEVNICA ZA DUŠE V VICAH.

Po mnogih krajih se te vrste devetdnevnic že opravlja in ljudje so se oprijeli te pobožnosti. Ni zadosti, da pomagamo dušam v vicah meseca novembra. Za naše ranjke molimo celo leto, darujemo zanje sv. maše, sv. obhajila in druga dobra dela. Zlasti bomo mnogim dušam olajšali grozno trpljenje in tudi več jih bomo rešili vic, ako opravimo vsaki mesec devetdnevnic za nje, to se pravi, da devet dni vsa dobra dela, sv. maše, sv. obhajila, križev pot itd., na prav poseben način darujemo za naše ranjke.

Ker pa mnogi izmed vas nimajo časa, da bi dušam v vicah pomagali z devetdnevno pobožnostjo, so očetje frančiškani na farmi v Lemontu sklenili, da bodo pričeli letos s to pobožnostjo in bodo vsaki mesec devet dni molili za duše v vicah in se bodo potrudili, da tolažijo duše, jim lajšajo trpljenje in jih tudi rešujejo iz groznega kraja.

V tej devetdnevnic se bodo spominjali svojih ranjkih dobrotnikov in pospeševalcev svojega podjetja. Mnogi med vami imajo že svoje drage v večnosti; morda še niso v nebesih, v vicah trpijo in kličejo pomoči. Prihitite njim v tolažbo in pomoč. Pišite v Lemont, naznanite imena vaših umrlih in mi bomo tu za nje molili. Darove, katere boste poslali, bomo porabili za sv. mašo, ki se bode brala devet dni za vaše drage. Veliko veselje jim boste pripravili in mnogo jih bo zapustilo kraj trpljenja. Pomagati dušam v vicah je največje delo usmiljenja. Sedaj imate priliko vsi naši prijatelji, da vršite usmiljenje. Imena, ki nam jih boste poslali, bodo devet dni na altarju, tako da bo Gospod Jezus delil med sv. mašo in med našimi molitvami za mrtve posebno usmiljenje onim dušam, ki jih nam boste priporočili v molitev.

Upamo, da se boste vsi udeležili tega velikega dobrega dela za naše ranjke brate in sestre, ki so v

večnosti, a morajo še trpeti kazni v vicah. Ako boste z nami vred vsak mesec v devetdnevni pobožnosti skazovali usmiljenje ubogim dušam v vicah, boste tudi vi usmiljenje zadobili pred večnim Sodnikom.

* * *

VES SVET gleda sedaj na Malo Cvetko kakor na zvezdo severnico, ki kaže pot iz težav in viharjev v mirni pristan božjega zaupanja. Tudi Slovenci smo dobili veliko zaupanje v to božjo svetnico: Častimo jo iz srca in prosimo za pomoč v težavah življenja.

Častivci sv. Terezije! Ravnokar je izšla prelepa knjiga v čast Mali Cvetki:

Mati Elizabeta, SRČNI RUBINI MALE CVETKE. Odmevi njenih pesmi.

Knjiga obsega 210 strani in je v platno vezana. Cena tri kvodre.

Takoj si naročite, kdor — le more! Pišite na naslov Uprave Ave Maria, P.O. Box 443, Lemont, Ill.

* * *

“SLAVA MARIJI.”

Tako je ime novemu molitveniku, ki ga razprodaja tudi naša Uprava. STANE \$1.50. Vreden je tega denarja, zakaj molitvenik je vezan v močno usnje in ima zlato obrezo. Tudi papir je fin in kar je največ: tisk sam je prvovrsten, razločen in jasen. Zlasti starejši ljudje ga bodo vsled tega lahko uporabljali pri svojih zasebnih in skupnih pobožnostih.

Človek je pač tako ustvarjen, da potrebuje vodnika v življenju. Vodnika potrebuješ tudi pri svojih pobožnostih. Saj veš, kolikokrat je tvoje srce polno svetih čustev; a dati tem čustvom izražaja, to ni vselej lahko. Zato sezi po molitveniku, ki ti polaga na ustna besede za najsvetejše trenutke.

Naslovi naročilo na Upravo Ave Marije, Box 443, Lemont, Ill.